

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
V., Báthory-utca 24. szám.
(„Falu“ Országos Földművelésügyi Hivatal)
Telefon: Automata 294—52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Égész évre 4, 1/2 évre 2, 1/4 évre 1 P

Budapest, 1934.

XV. évfolyam, 34. szám.

1934 augusztus 26.

Gyöngyös Bokréta . . .

Évek óta figyelem ezt a szemünk előtt kivirágzott csodát, a mely a magyar falu színeit, szokásait, hagyományait, jókedvét, buját-baját köti egybe s a magyar föld öserejéből kölcsönzött illatával és erejével tárja a főváros és a nagy világ elé.

Hogy fejlődött-e? Hogy lombosodott-e?

Hogy valóban öserdővé terebélyesedett-e a Paulini Béla nagyszerű elgondolása?

Nem az érdekel bennünket első sorban, ami a pénzéért ellenszolgáltatást váró nagyvárosit, hogy no, ismét látok valamit, amit ez a kőtenger és minden kifinomult művészete együtt sem tud nyújtani. És hogy nini, valóban milyen szépek is ezek a *gangák*, *kecelék*, *kasmír- és bársonyszoknyák*, *nyulók*, *pruszlikok*, *bokros ingek*, *far-
kas féketők*, *röpikék*, *kakaturók*, *zaf-
kák*, *rózsás papucok*, *pillek*, *libban-
tyusok*, *pöndök*, *kallottak*, *fityulák*, *balidonok*, *rátétes cifraszűrök*, *iratos
botok*, *csanakok* — csak nagyrészeről nem tudom pontosan melyik az, noha szememmel olvasom a „Bokrétások Lapja”-ban, pedig magyar ember volnék én is, szegény pesti ember, vagy mi. No, nem baj, ugy-e?

Meg az sem aggaszt tulságosan, hogy elrepült-e már eléggé ennek a csodának a híre a világ mind a négy tája felé, hogy a legszebb és legérdekesebb magyar látni és hallani való iránt a figyelmet és érdeklődést olyan mértékben keltse fel, aminőt valóban meg is érdemel. Mert arról már megbizonyosodtam, hogy az *angol*, *francia*, *német*, *olasz* szó ugy röpköd a Városi Színház körül, akár a méhek a virágzó hársfalombján. Azok pedig messze földekre viszik a himport.

Ez eddig rendben is van.

Hanem az bizgat, hogy a magyar falvakban általánosul-e ez a mozgalom? Megértik-e a falvak leányai, menyecskéi, legényei, férfiai, öregei, hogy mit jelent a magyar ősművé-

zetnek ez a feltámasztása, a hagyományoknak ez az élesztése, a multnak ez a jelenbe varázsolása? Hogy mit jelent az, ha a magyar ősi erkölcs és viselet, a nóta és a tánc, a dévajság és áhitat a maga valóságos romlatlanságában és elváltozhatatlanságában, mint minden időkkel dacoló valóság a világ képe és ítélete elé mutatkozik, hogy itt vagyok, nézzetek és ítéljetekek fölöttem!

Én vagyok az ezeréves mult élő története! De az elorozhatatlan jövő igérete is! S ha csak egyes eldugott falvak ősi hagyományainak tiszteletében maradtam is meg eddig, ezután általánosság leszek. A faji erő megdönthetetlen biztosítéka. Árpád nemzetének és Szent István országának mentsvára, a magyar jövő sodrának mindent elsöprő hullámverése. Az egyesült magyar, kun, jász, matyó, pannonszláv akarat, amely egy ma,

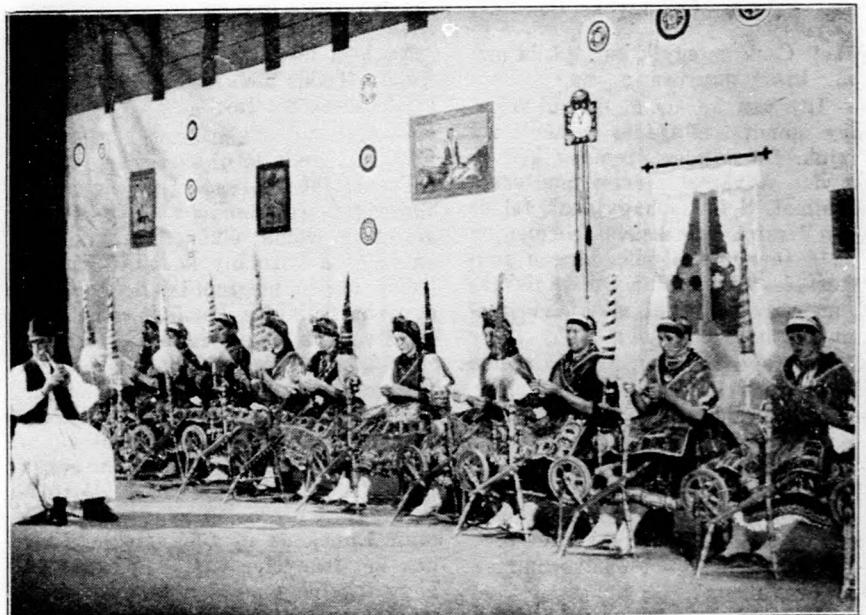
mint a nemzeti fájdalom, amit gyilkos erőszakkal szabtatok reánk.

Megérti-e ezt minden falu ebben a csonka hazában? Mert ezen fordul meg az egész. Megérti-e, hogy a magyar feltámadásnak csak egy utja lehet, az, hogy visszatérjünk az ősi erkölcsökhöz, az ősi viselethez, az ősi szokásokhoz s azokon át visszanyerjük azt a halhatatlan és legyűrhetetlen ősi erőt, amelyet sem a mult megpróbáltatásai, sem a jelen kinszenvedései le nem gyűrhetnek.

A *Gyöngyös Bokréta* a magyar reneszánsz, a magyar ujjáéledés jelképe ma még, de megvalósulása lehet a jövőben . . .

Egymást sodorják a gondolataim, ahogy a színház felé haladok. Szinte örvénylenek a lehetőségek mélysége fölött . . .

S megnézem az előadást. Szébb a virága, mint a száz évben egyszer

Gyöngyös Bokréta: váraljai fonósok

nyiló aloéának, bódítóbb az illata, mint a virágos rété és kacagok, mosolygok, könnyezek és tapsolok, jobban és többet, mint akármelyik színházban eddig.

Mert ez nem színház. Ez az élet. A magyar élet. Az enyém, a tied és minden magyar testvérünké.

És reszket a szívem örömben, mert látom, hogy felével több a szereplő magyar falu, mint tavaly volt és ujjongok, mert érzem, hogy minden évben több lesz és egyszer csak nem is kell a falukat külön nevezni, mert az egész magyar élet ilyen virágos rét lesz, meg daloló, viharral dacoló őserdő, mosolyogva ringó buzatábla. Gyönyörű szép Gyöngyös Bokréta. Az a bokréta, amelyről Petőfi Sándor dalolt:

*Ha a föld Isten kalapja,
Hazánk a bokréta rajta!...*

Ezekről el is beszélgetek szünetközben a színház előcsarnokában egy festői csoportba gyűlt bokrétással. Látom, hogy megértéssel ingatják

Erre az ura felel. Hegyes bajuszu, ifju legény:

— Tizenégy évesek voltunk. Külön engedelemmel.

No, ezek hamar lesznek nagyszülők. De dédapák, anyák is.

Most már megértem, hogyan maradt meg szájról-szájra a sok régi monda és szokás.

S bízom abban is, hogy ezután is megmarad. Daliás ükapák és mosolygó ükanyák mesélik el és mutatják be az ükunokáiknak.

Az Isten éltesse őket!

MÉZES JÁNOS

BELPOLITIKA

Kállay miniszter beszámolója

Kállay Miklós földmivelésügyi miniszter augusztus hó 19-én tartotta beszámolóját választókerületének *Nagyhalász, Kemece és Nyirpazsony* községeiben.

Nagyhalász község sporttelepén, mintegy kétezer főnyi választó előtt

tulajdonosa nem tudja megtartani, vagy mert önként meg akar tőle válni, más, mint magyar földműves ne kaphassa és ne birtokolhassa.

Nagy éljenzéssel fogadták Kállay miniszter szavait, majd Sztranyavszky Sándor országos pártelnök mondott nagy tetszéssel fogadott beszédet, amelyben az *egységes gazdaérdekképviselet megeremtését* sürgette.

Marschall Ferenc államtitkár ünneplése kerületében

Nagy ünneplésben részesítették augusztus hó 15-én, *Nagyboldogasszony* napján Marschall Ferenc dr. országgyűlési képviselőt Jánoshalmán, választókerülete székhelyén, ahol először jelent meg földmivelésügyi államtitkárrá történt kinevezése óta. Kétezer főnyi tömeg előtt Kuluncsics Viktor járási főszolgabíró, Fekete Imre dr. halasi polgármester és Ökrész Illés üdvözölte az államtitkárt, aki meghatott szavakkal mondott köszönetet, hangoztatva, hogy továbbra is marad az, ami eddig volt, nemzetnek alázatos szolgálója. Délben hétszázteritikes közebed volt.

Szeptemberben kerülnek forgalomba az olcsó ruhaanyagok

Jelentettük, hogy a kereskedelmi miniszter elhatározta, hogy az *olcsó allami ruházati akciót* ez évben is megismétli. Az akció célja, hogy még a tél beköszönte előtt a szegényebb mezőgazdasági lakosságot jöminőségű, olcsó ruházati anyagokkal lássák el. Eladásra kerülnek férfi felsőruhának való *posztók*, sötétkék és fekete színben, *bekecsszövet* sötétszürke és barna színben, *nadrágszövet* (ugyanevezett strux) és háromféle (nyers, fehérített és sima festett) *inganyag*. Az állami támogatás, nemkülönben a gyáripár és kereskedelem segítő munkája lehetővé teszi, hogy ezek az áruk a rendes piaci árakkal szemben mintegy 30 százalékkal olcsóbban kerüljenek forgalomba. A ruhaanyagok szeptembertől kezdve kerülnek forgalomba.

Rendezték a felekezeti tanítók illetményeinek kiutalását

A hivatalos lap egyik mult heti száma közölte a *hitfelekezeti elemi iskolai tanítók (kántortanítók) anyagi helyzetének javítását előmozdító kormányrendeletet*. A kormány e rendelet szerint lehetővé teszi, hogy az *összes hitfelekezeti tanítók az iskolafenntartóktól járó összes készpénzjárandóságukat a központi illetményhivatal útján minden hónap elsején megkaphassák, tekintet nélkül arra, hogy az iskolafenntartók által kivetett iskolafenntartási adók kellő időben befolytak-e, vagy sem*. Nagy anyagi kötelezettséget vállalt a kormányzat ezzel, mert többmillió forgótökét kel-

Gyöngyös Bokréta: kazáriak arató ünnepe

fejüket. Csak az egyik kun gazda mosolyog kissé gunyosan:

— Így van az, uram, szórul-szóra, ahogy mondta. S a falu részéről alá is írjuk. De minden éremnek két oldala van. A város is értse meg ezt a mozgalmat. S itt is hagyjanak fel az idegen divatok utánzásával. Ne menjen ki az a töméntelen pénz idegen rongyokért és haszontalan divatickekért, mert akkor végül mi hiába dolgozunk a magyar jövőért...

Gyöngyfogu fehérszép nevető szeme csillanik rám. Lánynak nézem.

— Hová való, lelkem?

— Szakmár.

— Van-e már vőlegénye?

Nevetnek körülöm.

— Két leánya van annak már, uram, egy kilenc és egy hét éves.

— Csak nem? — csodálkozom. — Hány éves maga?

— Huszonhat. Az uram félévvel több.

— S mikor házasodtak?

folyt le a beszámológyűlés, amelyen Kállay Miklós többek közt a következő kijelentéseket tette:

— Két évi működésem eredménye nem az, amit látni szerettem volna. *Elégedtebb magyarokat, kevesebb adósságot és könnyebb megélhetést* szerettem volna, elkövettem mindent én is és a kormány is, amit gátszadadás idején megtenni lehet. Talán egy hajszálnyira jobb is a helyzet, mint volt az elmúlt évben. A gazdaadósságok kérdését még nem rendeztük véglegesen, a kamatnak azonban ma már körülbelül csak felét fizetjük s nincs egész Európában olyan olcsó kamatláb, mint amilyent a magyar gazda fizet. A tél folyamán *új földbirtokpolitikát akar a kormány megindítani*. Ennek az új földbirtokpolitikának két irányelve van. Az egyik az, hogy *lehetőleg minden birtokot tartunk meg mai tulajdonosának kezén*, a másik pedig, hogy azt a földet, amely megmozdul, vagy azért, mert

lett teremtenie és rendelkezésére bocsátania a hitfelekezeti iskolafenntartóknak és ezáltal nagy anyagi kockázatot kellett vállalnia, hogy a felekezeti iskolák zavartalan működését biztosíthassa

Nyolcvanezer holdas erdősítés az Alföldön

A bakonyi minisztertanács, mint már jelentettük, a kormány őszi munkaprogramjával foglalkozva, letárgyalta az erdősítés kérdését is, ennek a problémának összes vonatkozásaiban. Szóba került az erdőtörvény módosítása, amely fokozni akarja a magyar erdőkulturát, pontosan előírja az új erdőtelepítéseket, az erdőtalajok beerdősítését, az erdők növényegészségügyét, valamint a meglévő erdők kitermelését. Elhatározta a minisztertanács, hogy 60—80.000 holdon, de esetleg százezer holdig kikerekítve fogják végrehajtani az Alföld erdősítését.

Gyöngyös Bokréta: egy öcsényi menyecske

Szent István hete

Csodálatos és soha el nem muló varázsa van az első szent magyar király áldott ünnepének. Augusztus 20-ika ma már nemcsak a hálás és dicső király pártfogásáért esedező magyar nemzet ünnepe, hanem a világ minden táján számontartott olyan esemény, amelyre százával és ezrével érkeznek a földkerekség legtávolabbi pontjairól is.

Ez évben az itt tartózkodó angolok, olaszok, belgák, osztrákokon kívül indusok, japánok és ausztráliaiak jelenlétében vonult el a Várban a Szent Jobb-körmenet, amely az ősi szokások egyházi szertartásai szerinti ünnepségek megújulása volt. A Szent Jobb-körmenetet Serédi Jusztinián hercegprímás vezette s a körmenetben részt vett a Kormányzó Ur is, a királyi hercegek, valamint a kormányzóval az élén az egész magyar hivatalos világ s a hívők százezrei.

Megható volt az áhítatba merült körmenet végtelensége, amely igazán magában egyesítette a főváros és a vidék minden igaz hívőjét. Papság, katonaság, cserkészek, levették, vitézek, az egész Gyöngyös Bokréta minden szereplője, apácák, vidéki küldöttek, egyházközségek hívó és alázaatos sorokban áldoztak a szent király áldott emlékének.

A szent és magasztos egyházi ünnepségekhez méltó keretet kívánt biztosítani a főváros vezetősége és lakossága is. Szent István-hete sorozatos nemzetközi sportünnepeket, a Városi Színházban a Gyöngyös Bokrétát, hatalmas idegenforgalom látnivalóit nyújtotta a főváros vendégeinek, akik a szent király napjának estéjén fényes tűzijátékban is gyönyörködhettek, hogy a nagy király békéjét és bizodalalmát vigyék szét az ország apró falvaiba.

muló háláját és tiszteletét II. Rákóczi Ferenc nagy történelmi alakja iránt, aki Magyarország függetlensége és ősi alkotmányának szabadsága érdekében vívott harcaiban s küzdelmeiben az önzetlen hazaszeretetnek és páratlan áldozatkészségnek oly nemes példáját adta.

S a miniszterelnök felhívásának rövid kivonatát is, hogy az emlékmű csak az ország társadalmának közadakozásából állítható fel. S hogy bizony hiszi és reméli, hogy a nemzet hálás kegyeletét és a mai késő nemzedék tartozását a magyar múlt halhatatlan hőseivel, nemzeti függetlenségünk és állami önállóságunk lelkes harcosával, az önfeláldozó hazafiság legnemesebb eszményével szemben: a magyar nemzet mai megcsönkítettóságában és szegénységében is méltóképp fogja leróni. Ejnye no! Mi is ez? — szorítod szívedre a kezedet, nyájás olvasó. II. Rákóczi Ferenc szobra a fővárosban? Hát nem volt eddig? Hogyan lehet ez? Nem hiányzott a legfeneklebb magyar szabadsághős ércalakja itt senkinek? El-lehettünk nélküle akkor, amikor szobor szobrot ér a főváros terein? Bizony, bizony megdöbentünk s felsőhajtunk a kuruc tárogattal!

Haj Rákóczi, Bercesényi, Bezerédi, Magyar vitézek eleji...

Hová lettek, háová lettek Válogatott vitézi?

No csak! De itt vagyunk mi, a mai idők tépett, rongyos kurucjai. Tépettebbek és rongyosabbak minden idők üzött legényeinél. S ha a Kormányzó Ur szívbéli óhaja, akkor a miénk is, hogy a Rákóczi-szobor ércalakja az Isten kéklő ege felé magasodjék: a magyar igazság ragyogó és elhomályosíthatatlan Napjáig...

II. Rákóczi Ferenc szobra...

A magyar újságolvasó meglepődés-sel dörzsöli kerekre tágtul szemét s úgy érzi, hogy a szíve is néhány szokatlanul nagyot dobbanik, amikor a Kormányzó Urnak Gömbös Gyula miniszterelnökhöz küldött legfelsőbb kéziratát s a miniszterelnöknek a magyar társadalomhoz intézett felhívását olvassa. Idézzük a legfelsőbb kézirat néhány mondatát:

„Szívbéli óhajom, hogy dicső emléke a parlament előtti térség déli oldalán lovas ércszoborral örökítesék meg. Hirdesse ott a szobor örök időkre a magyar nemzet soha el nem

A Szent Jobb a Szent István-napi körmenetben

A Magyar Őstehetségek Kiállításának művészei

Balról jobbra: Huszter József, Györy Elek, Áldozó József, ifj. Hudák Mihály, Káplár Miklós, Bálint Jenő rendező, Nagy István, Buray Csülök Jenő, Oravecz Imre, Gegény Gábor.

József királyi herceg nyitotta meg a »Magyar Őstehetségek« kiállítását

Szombaton, augusztus hó 18-án, délután 6 órakor nyitották meg ünnepélyesen a Magyar Őstehetségek budapesti kiállítását. A megnyitásra nagyszámú és előkelő közönség gyűlt össze, amelynek soraiban ott láttuk Mayer János ny. földmívelésügyi minisztert, a Faluszövetség elnökét is. A kiállítás rendezőségének élén Lázár Miklós országgyűlési képviselő várta József királyi herceget.

A királyi herceg autója pontban 6 órakor érkezett meg a Nemzeti Szalon elé. A rendezőség nevében Lázár Miklós beszédrel üdvözölte Őfenségét, hangsúlyozva, hogy a Magyar Őstehetségek kiállítása világraszóló esemény, amely hivatva van arra, hogy a nagy nyugati országok figyelmét a kis Magyarországra irányítsa, mert ez a kiállítás bebizonyítja, hogy mennyi még felfedezetlen tehetség, milyen mélyen gyökerező kultúra van ebben a sokat szenvedett országban.

József királyi herceg válaszában kiemelte, hogy látta a magyar nép fiait a háboruban, látta őket halál-megvetően küzdeni, örömmel látja most művészi tehetségük hatalmas megnyilvánulását.

— Üdvözlöm a falu népét ezen a kiállításon — így fejezte be beszédét Őfensége — és bízom abban, hogy a falu népe a magyar feltámadás felé halad és ehhez az Isten áldását kívánom.

Az ünnepélyes megnyitás után Lázár Miklós és a kiállítás rendezője, Bálint Jenő hírlapíró körülvezette József királyi herceget a kiállítás termeiben. Őfensége hosszasan időzött a kiállításon s azután a legnagyobb elragadtatás hangján nyilatkozott a látottakról.

A kiállítás első két napján, augusztus 19-én és 20-án, valóságos népvándorlás volt a Nemzeti Szalonban. Nemesak a fővárosiak és a vidékről felrándult magyarok, hanem igen számos külföldi is megnézte a magyar földműves-művészek kiállítását és a rendezőség megállapítása szerint a közönség teljes mértékben értékelte a kiállított képeket, szobrocskákat és népművészeti alkotásokat.

Meg kell emlékeznünk még arról is, hogy a napisajtó is a legnagyobb elismerés hangján irt a kiállított művekről és egyhanguan dicséri a rendezőséget, hogy a magyar népi művészetnek ezt a gyűjteményes kiállítását bemutatta a főváros közönségének és a fővárosban megforduló idegeneknek.

Jó hangszeren játszani a legnagyobb élvezet. Elsőrangú, igazán olcsón Reményi országos hírű hangszertelepén vásárolhat: Budapest, VI./15., Király-utca 58—60. Kérjen díjmentes 51. számú árjegyzéket, abból választhat.

VILÁGKRÓNIKA

Augusztus hó 19-én, vasárnap zajlott le Németország területén a népszavazás, hogy választ adjon arra a kérdésre, helyesli-e a német nép a német kormány által augusztus hó elsején hozott törvényt, amely szerint Hitler Adolf kezében egyesíti a birodalmi elnök és a birodalmi kancellár tisztségét. A szavazás eredménye szerint a szavazásra jogosult 45 és félmillió választó közül 38 és félmillió igennel szavazott, tehát a választók 90 százaléka. Nemmel a választók tiz százaléka, 4 és félmillió ember szavazott.

Schuschnigg osztrák kancellár augusztus hó 20-án Olaszországba, Firenzébe repült, hogy Mussolini olasz miniszterelnökkel találkozzék. Az olasz nép rendkívül meleg barátsággal fogadta az osztrák kormányfőt.

Papen, Németország bécsi követe, az elmúlt héten nyújtotta át megbízólevelét Bécsben Miklas szövetségi elnöknek. Az ünnepélyes aktusnál úgy Miklas elnök, mint Papen követ a barátsággal és együttműködés szükségességét hangsúlyozták.

GAZDATUDÓSÍTÓ

Mit kívánnak a földbérletők?

A földbérletek nagy része buzaárban nyert megállapítást. A buza áremelkedése most kellemetlen helyzetbe hozta a földbérletket, mert eredetileg nem számítottak ilyen magas haszonbérre. Több értekezletet tartottak már ebben az ügyben és azt szeretnék elérni, hogy a bérbeadókkal valami megállapodás jöjjön létre a bérösszegekre vonatkozóan. A dollárban megállapított hátralékos haszonbértek ügye is foglalkoztatja a bérletársadalmat. Abban az esetben ugyanis, ha esedékességkor késedelembe esnek, akkor a bérbeadó a dollárhaszonbér tetszése szerint az esedékesség, vagy a fizetés napjának az árfolyamán kérheti. Itt is rendezést kérnek a földbérletők és azt szeretnék elérni, hogy a dollárbérletknek az új árfolyamokon teljesíthessék régi tartozásaikat is.

Egy kiló pióca 5 pengő

Az Alföld vadvízeiben gyűjtött pióca keletű portéka a külföldön, ahol darabjért 80 fillért adnak. Most ennyiért „Jegyzik” a magyar piócát. Van olyan „piócahalász”, aki naponta 6—8 kiló piócát összefog, s mivel egy kilónak beváltási ára itthon 5 pengő (800—1200 pióca megy egy kulóra), a piócagyűjtés jövedelmező mesterség. A piócákat exportálás előtt koplaltatják, felévig csak friss vizet adnak nekik. Azután zsákba rakva, moha közt történik meg a szállítás előbb Budapestre, aztán a külföldre.

ELADNÉK :

Eladnék egy pár csacsiszerszámot. Cim: Koritsánszky Dénes gyógyszerész, Kölesd, Tolna vármegye.

Sürgősen rendezni kell az olasz és az osztrák állatkivitel kérdését

A gazdasági szakemberek már jó-néhány évvel ezelőtt megállapították, hogy a magyar mezőgazdaság összes problémáit a buza árának emelésével nem lehet maradék nélkül megoldani, mert ezzel teljesen egyenrangú kérdés az állattenyésztés hasznának a biztosítása is, amely — tekintettel arra, hogy a magyar husmennyiséget a belföldi fogyasztás egyedül felvenni nem képes — természetesen csak kivitel útján képzelhető el.

A magyar mezőgazdasági termékek kivitelének sulypontja a római meg-egyezés óta még inkább az olasz és az osztrák viszonylatokra helyeződött, miután a Magyarország, Olaszország és Ausztria között létrejött egyezmény olyan mély gazdasági együttműködést jelent a három állam között, hogy magától értetődőleg a kivitel szempontjából is ennek a két államnak a magatartása befolyásolja legnagyobb mértékben a gazdasági életüket által szállított élő-állatok áralakulását.

Épen ezért a magyar gazdák a legnagyobb aggodalommal szemlélik az olaszországi eseményeket, hiszen az a körülmény, hogy az olasz kormány már május óta hónapról-hónapra emeli a magyar marha beviteli vámját, a magyar állatexport útját nehezíti meg. Olaszországba első-sorban a Dunántul gazdái exportálnak, s ezért őket érinti legfőként az is, hogy köztudomás szerint Olaszország szeptember hó 1-ével magyar pénzben újabb három fillérrel és október hó elsejével 1.5 fillérrel emeli a beviteli vámkat. Olaszország jelenleg heti 1600 drb magyar vágómarha bevitelét engedélyezi; ez a mennyiség azonban az újabb vámemelések folytán talán nem lesz kihasználható, s ezért a magyar érdekeltek azt sürgetik, hogy a római egyezmény által életrehívott magyar-olasz vegyes bizottság minél előbb üljön össze, mert csak ennek a bizottságnak volna módjában ezt a kérdést mind a két fél megelégedésére megoldani.

Illetékes helyről nyert értesülésünk szerint a magyar-olasz vegyes bizottság szeptember hó elején összeül és a tárgyalásra kerülő anyagot már annyira előkészítették, hogy minden remény megvan arra, hogy az eredmények a magyar gazdák várakozásait teljes mértékben beváltják.

Nehézségek merültek fel az osztrák viszonylatban lebonyolítandó állat-export tekintetében is. Ausztria ez-ideig heti 250 drb vágómarha és 1950 zsirsertés bevitelét engedélyezi, a belföldi kínálat azonban olyan nagy, hogy az exportörök tá-

volról sem voltak képesek kimeríteni az engedélyezett mennyiséget.

Az Ausztria felé irányuló kivitel ellanyhulásának, természetesen, csak az az oka, hogy a gazdák az osztrák piacon bekövetkezett áresés folytán azt látták, hogy sokkal jobban megtalálják számításaikat, ha eladásra szánt állataikat a budapesti, vagy más belföldi piacon értékesítik. A belföldi piac azonban képtelen a felkínált nagy mennyiséget felvenni s ezért itt is olyan mértékű áresések következtek be, amelyek az állattenyésztés szempontjából már-már lehetetlenné teszik az értékesítést.

Feltétlenül szükséges tehát, hogy az illetékes körök valami megoldást találjanak. Az exportörök véleménye szerint ez a megoldás csak abban állhat, ha külkereskedelmi szerveink-

nek sikerül az osztrák beviteli körök-nél azt elérniük, hogy azok a mennyiségek, amelyek az osztrák piacon bekövetkezett árcsökkenés folytán a Magyarország részére biztosított mennyiségből eddig még le nem szállították, szeptembertől kezdődően pótlólag kiszállíthatassanak az osztrák piacra. Ugyanis, mint minden évben, ezidén is áremelkedés várható az őszi hónapokban és az exportörök azt hiszik, hogy a szeptembertől kezdődően kiendő nagyobb mennyiségek annyira tehermentesíteni fogják a magyar piacokat, hogy az árak itt is megfelelően emelkedni fognak.

Külkereskedelmi hivatalunk már mindent megtett arra nézve, hogy az osztrák kormány a ki nem használt kontingensek utólagos leszállításához hozzájáruljon, s remélhető is, hogy Ausztriával már a közeli napokban ilyen értelmű megállapodás létesül, annál is inkább, miután az osztrák tenyésztők szállításai az őszi hónapokban, a tapasztalat szerint, előreláthatóan lényegesen kisebbek lesznek.

Mit várhat mezőgazdaságunk az őszi export-kiállításától?

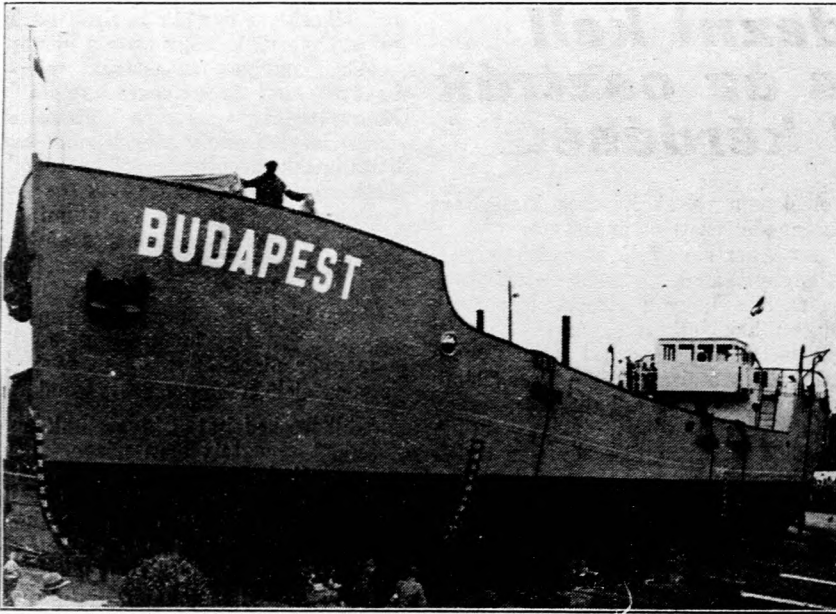
A Külkereskedelmi Hivatal leg-utóbb megjelent statisztikája agrár-cikkeink kivitelét táblázatosan tünteti fel 1926-tól 1933-ig. Ha figyelmesen nézzük ezeket a számoszlopokat, nemcsak a szakember, de a laikus is rájöhet, hogy ezekben egy céltudatos munka megvalósulása tárul sze-

meink elé. De figyelemmel kísérhet-jük a világgazdasági helyzet változá-sait is és ez főleg a kivitt mennyisé-gek és az értük kapott pengőérték el-telődésében látható. Mindenesetre igen kedvező körülmény az, hogy ki-vitelünk fontos mezőgazdasági cik-keinkben emelkedő irányzatot mutat.

A Magyar Östehetségek Kiállításának ünnepélyes megnyitása

Lázár Miklós országgyűlési képviselő üdvözli József királyi herceget. A királyi herceg mellett áll Almásy László, a képviselőház elnöke, Petri Pál kultuszminiszteri államtitkár; Lázár Miklós képviselő mellett áll Mayer János ny. miniszter, a Faluszövetség elnöke.

Az első magyar Duna- és tengerjáró hajó,
amelyet az elmúlt héten bocsátottak vízre Budapesten.

Legyünk tisztában azzal, hogy mezőgazdaságunk alapja a kiviteli lehetőségek fejlesztésétől függ. Ilyen szempontból nézve, az őszi export-kiállítás igen nagy súlyt nyer. A kiállítás egyes szakcsoportjai már kialakulóban vannak. A *buzacsoport* anyaga már együtt van és a *Gabona és Liszt-kísérleti Állomás* megfeszített erővel végzi a beküldött minták vizsgálatát. Ez a vizsgálat igen szigorú. Az a termelő, akinek a mintája eléri a megkívánt mértéket, büszke lehet teljesítményére. Már egyedül az a tény, hogy terménye bemutatásra kerül: kitüntetés és elismerése kiváló gazdálkodásának. A *Vetőmagvizsgáló Állomás* ugyszólván zsufolva van mintákkal és megerősített személyzettel igyekszik kiválógatni a jó minták közül a legjobbakat. Hatalmas értéket reprezentálnak ezek a minták, nemcsak anyagiakban, hanem abból a szempontból is, hogy bizalom és hit költözik szívkünkbe, mert látjuk, hogy mezőgazdálkodásunk a válságos idők dacára is igyekszik tanulni és haladni. Az egyes minták a minőségi termelés pionirjai és összességükben magas mezőgazdasági kulturáról tesznek tanúságot.

Különös érdekességy Magyarországnak a *borvidékének* bemutatása. Valóságos panoráma lesz ez, háttérben az egyes szőlővidékek jellegzetes képével, előtérben karcsu palackokban kitűnő minőségű fajborok, bor- és csemegezőlők.

Fontosságához mérten nagy helyet foglal el a *gyümölcskiállítás*. Itt az egyes jellegzetes gyümölcsvidékek csoportos kiállítása keretében a zamatos és külsőre tetszetős, a külföldön már ma is előszeretettel vásárolt első-

rendű exportgyümölcseink sorakoznak fel. De hely jut az egyes termelőknek is, akik önálló kiállítás keretében adják termésük legjavát. Minden gyümölcs a legmodernebb csomagolási formában kerül a nézők szeme elé, rámutatva arra, hogy nem elég jó gyümölcsöt termelni, hanem érteni kell ahhoz is, hogy az *ép, hibátlan és tetszetős külsővel* kerüljön a külföldi fogyasztó asztalára. Gyümölcsexport szempontjából még igen nagy lehetőségek vannak, mert a magyar föld és a forrón tűző magyar nap által olyan különleges zamatot nyernek gyümölcseink, amelyek közkedvelté teszik külföldön. Sok száz láda fog egymás mellé sorakozni kincsekkel tele. A magyar föld kincse ez, amelyet bőkezűen ont mindazoknak, akik szeretettel és szakértelemmel foglalkoznak vele.

Értékes csoportja lesz a kiállításnak a *szövetkezeti csoport*. A magyar termelő, értékesítő, fogyasztási és hitelszövetkezeti hálózat olyan formában kerül bemutatásra, hogy gazdasági életünkben elfoglalt fontos és ma már nélkülözhetetlen szerepük nyilvánvaló lesz. *A magyar föld kiállításán a szövetkezetek nem hiányozhatnak*, hiszen gazdasági életünk minden megnyilvánulásában maga mellett érzi azok segítő és támogató kezét a gazda.

Az *Előkészítő Bizottság* a kiállítás megrendezésén kívül igen erős tevékenységet fejt ki abban az irányban,

hogy annak gazdasági életünk minél nagyobb hasznát lássa, ezért a külföldi fogyasztópiacok érdekeltségeit meghívta, hogy a magyar mezőgazdaság seregszemléjén megismerhessék kiváló minőségű terményeinket és ezáltal azok értékesítését és külföldre való eladását elősegítse. *Külföldön már most is igen nagy az érdeklődés a kiállítás iránt*. Egyes országokból külön vonatok fognak érkezni, amelyek csak az importőröket hozzák, de ilyen sok érdeklődő látogató fog érkezni, akiket ez, a maga nemében egészen különleges, kiállítás vonz Budapestre és utjukat összekötik a páratlan szépségű magyar főváros megtekintésével.

Soha kedvezőbb alkalom nem nyílt gazdáinknak, hogy a minőségi termelés eredményeit megtekinthessék, mint éppen ezen a kiállításon. Tisztában kell lennünk azzal ugyanis, hogy mint eladóknak alkalmazkodnunk kell a fogyasztók igényeihez és ha azt akarjuk, hogy a külföld vásároljon tőlünk, azokat és olyan terményeket kell főleg termelnünk, amelyek az ő izlésüknek megfelelnek. *Ma már kezd a minőségi áruknak különleges értékük lenni* és a jó minőséget a kereskedelem is ártóbbtellet jutalmazza. Az őszi export-kiállításnak éppen abban van a jelentősége, hogy a külföldről érkező bevásárlók egy helyen megtalálják mezőgazdaságunk minőségileg kifogástalan terményeit.

Minden gazda és minden érdeklődő nagy gyönyörűséggel élvezheti végig majd ennek a kiállításnak az anyagát. A vasuti és hajózási vállalatok által engedélyezett 50 százalékos kedvezmény lehetővé teszi az olcsó Budapestre való utazást. A kiállítás szeptember 29-től október 8-ig naponta reggel 8 órától este 7 óráig lesz nyitva a városligeti Iparcsarnokban. *Belépődíj személyenként 50 fillér*; akik kedvezményes vasuti igazolvánnyal utaznak, az *igazolvánnyal megnézhetik* a kiállítást is. Az igazolványok kaphatók az összes IBUSZ-kirendeltségeknél, valamint a községi előljáróságoknál.

Mezőgazdaságunk nagyszabású és az értékesítés szempontjából nagy horderejű országos seregszemléjére mindenkit szeretettel hív és vár a rendezőség. Akik közelebbi felvilágosítást óhajtanak, akár a felutazásra, akár a kiállításon való részvételre vonatkozólag, forduljanak a földművelésügyi minisztériumban működő *Előkészítő Bizottsághoz* (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11. I. e. 117.), ahonnan a legrovidebb időn belül minden felvilágosítást megkapnak.

„*Nemzeti Munka a Magyar Földön*“, ez a kiállítás neve. Illő tehát, hogy mindazok, akik a magyar földön, a magyar földdel és a magyar földért dolgoznak, ott legyenek ezen a kiállításon.

W. B.

MINDEN UJ

ELŐFIZETŐ

a falusi
polgár tá-
borát erősíti!

NEMZETGAZDASÁG

Olvasóink köréből megnyilvánult kívánságnak tettünk eleget, amikor elhatároztuk, hogy a *Vasárnap* ezentul heti közgazdasági beszámolót is ad, hogy olvasóink nagy taborát a mezőgazdaság és a mezőgazdasági cikkek kereskedelmének kérdéseiben tulmenően az *általános közgazdaság kérdéseiről* is állandóan tájékoztassa.

Az elmúlt héten a *londoni buzaértekezlet* tárgyalásai voltak a közgazdasági körök érdeklődésének előterében. Az értekezleten *Winckler* Elemér dr., a Külkereskedelmi Hivatal elnöke képviselte Magyarországot. Az eddigi felfogással szemben megállapítást nyert az értekezlet tárgyalásai során, hogy az ideai katasztrófáknak mondható buzatermés ellenére is a *világ buzakészletei nemhogy csökkentek volna, hanem még emelkedtek*. Éppen ezért szükségesnek mutatkozik a buza-konferencia tárgyalásainak folytatása és szükséges, hogy a világ buzatermelését továbbra is szabályozzák. Különösen áll ez akkor, ha meggondoljuk, hogy a jövő évi esetleg jobb termés emélt olyan buzamennyiségekkel terhelheti meg a nemzetközi piacot, amelyek újra a buza árának katasztrófáris letöréséhez vezethetnek. A londoni buza-konferenciát elsősorban a dél-amerikai *Argentína* kérése foglalkoztatta. Mivel az argentinai buzatermés ezidén is átlagon felül jó volt, a konferencián résztvevő államok ugy határoztak, hogy ezt az országot ebben az évben nagyobb kivitel hányadhoz juttatják. Ezzel szemben Argentína kötelezettséget vállalt arra, hogy buzavető területeit az elkövetkező gazdasági évben tovább is csökkentik. A buza-behozatalra szoruló államok kijelentették, hogy a buzakivitel korlátozását elrendelő intézkedéseket *nem fogják saját buzatermelésük fokozására felhasználni*.

A *magyar buzacsata* jelenlegi helyzetéről érdekes statisztikai kimutatása jelent meg a földmivelsügyi minisztériumnak. A földmivelsügyi minisztérium már évekkkel ezelőtt arra a belátásra jutott, hogy a magyar buzatermelést csak akkor lehet a régi békebeli szintre emelni, ha a *körülbelül 70—80-féle buzafajta helyett minél kevesebb fajtájú, egységes minőségű olyan buzát termelünk*, amely minőségénél fogva nemcsak megállja a helyét a nemzetközi buzapiacra, hanem az átlagos buzapiaci árnál magasabb árat biztosít a magyar termelőnek. 1931-ben a földmivelsügyi kormány tízéves buzanemesítő programot dolgozott ki és ennek eredményeképpen megállapíthatjuk, hogy a program negyedik évében, az 1933—34-es termelési évben, *már a vetésterületek felén egységes minőségű nemesített buzát termeltek*. Mi-

nőség tekintetben a *bánkúti 1201-es* fajtájú buza vitte el a pálmát és a megejtett vizsgálatok szerint minőség tekintetében elért eredmények jobbak a kielégítőnél. A nemesített buza átlagos *fajtszáma* hektoliterenként 83—84 kg volt, *nedves sikkértartalma* 33—43, *száraz sikkértartalma* pedig 11—13 százalék körül mozgott. A minisztérium programja szerint a jövő termelési évben a vetésterületek 70 százalékát fogják már nemesített buza termőmaggal bevetni.

Augusztus hó 19-én jelent meg a hivatalos lapban a *fővárosi pénzüzetek egyesített félévi mérlege*, amely elsősorban azt mutatja, hogy a banküzlet összeszükségleti folyamata, ha nem állott meg teljesen, mindenesetre sokkal lassabbá vált. A *takarékbetétek és folyószámlabetétek emelkedése* azonban a gazdasági élet javulását mutatja és minden remény megvan arra, hogy ez a javuló irányzat a jövőben is megmarad. Különösen érdekelheti a gazdátársadalmat az a tünet, hogy a vidéki pénzüzetek jelentése szerint a jobb terményárak folyományaképpen *már némely helyütt maguk a gazdák kérik a védettség megszüntetését, hogy annak megszüntetése után újabb hitelhez juthassanak és a szükséges beruházásokat elvégezhessék*.

A statisztikai hivatal kimutatása szerint az *ipari termelésben is megnyilvánul közgazdasági életünk javuló irányzata*. Különösen a nehézipar fontos nyersanyagainak termelése (vas és szén), továbbá az iparban foglalkoztatott munkások létszámának az emelkedése az, ami ezt a bizakodó nézetet alátámasztja.

Az ország *külkereskedelmi mérlege* július hónapban 100.000 pengővel passzív volt, de ha az 1934. első fél-évének eredményét nézzük, akkor még mindig az a helyzet, hogy *kivitelünk összehasonlítva nagyobb a behozatalunknál*. Az arány ebben az évben még kedvezőbb, mint az elmúlt naptári évben. Németország felé irányuló exportunk mind hatalmasabb méreteket ölt, úgy hogy minden reményünk megvan arra, hogy Németország ezévi importjában Magyarország jelentékenyen nagyobb szerepet kap, mint eddig. Külkereskedelmi hivatalunk és az exporttal foglalkozó nagyvállalatok most olyan irányban akarják Magyarországot külkereskedelmi forgalmát kibővíteni, hogy az idei időben lehetőleg ne Magyarországon rekedt külföldi követelésekért, hanem *aranyért, vagy nemesített valutáért vigyük ki a magyar terményeket*, hogy a Nemzeti Bank devizahelyzetét jelentékenyen megjavíthassuk.

A IV. pályázat eredménye

(Harmadik kötetény.)

A negyedik pályázatról szóló beszámoló jelentésünk folytatása alább következik:

Harc Trianon ellen; a királyság visszaállítása

A pályázók közül többnek eszébe jutott a *trianoni szörnyűség* és ter-

mészetesen szeretnék visszaszerezni és visszaállítani mindazt, amit ez a gyilkos szerződés elvett és megsemmisített. A parancsok a következő gondolatkörben mozognak: a régi határok visszaállítása; a trianoni békeszerződés azonnali megszüntetése akár háború árán is; népszavazás elrendelése a megszállott területeken; a magyar-osztrák monarchia visszaállítása; sőt egy pályázó a régi, ősi tulajdonunknál többet is szerezne hazánkban. Okosan, józanul látja a mai helyzetet és szép szavakba foglalja a következő parancs: „*Adjátok vissza fenyőkoszorúta ezeréves hazánkhoz való reményünket*.” Végül egy pályázó a *magyar élet minden vonatkozásában a revízióért való harcot sürgeti*.

A pályázók egy másik része parancsot ad arra, hogy a *zsoldos hadsereget szüntessék meg*; a hadsereg jelenlegi létszámát emeljék fel; néhány pályázó általános leszerelést sürget; végül egy pályázó a haza védelmére ilyen parancsot rendel: „*A hazából egy történelmi porszemet se engedj át soha senkinek, még gondolatban sem*.”

Végül a pályázók közül számosan a *királyság visszaállítását* kívánják és itt minden pártnak akad szószólója: legitimistáknak, szabad királyválasztóknak, a magyar-osztrák közös ki-

Kép a lipcei kerékpár-világbajnokságról

rály hiveinek. De megjelölik az egyetlen helyes álláspontot: *teremtjük meg a magyar nemzeti királyságot!*

Mezőgazdasági ismeretek terjesztését; gazdaszervezkedést!

Rendkívül örvendetes, hogy a pályázók jelentékeny számban sürgetik a *mezőgazdasági szakoktatás kiterjesztését*. Az utolsó évek válsága idején a maga kárán tapasztalta a gazda fogyatékos tudása hátrányait, hiszen a legtöbb esetben a tudás hiánya okozta a kistermelő alulmaradását. Érthető tehát, ha mind erőteljesebben tért hódít a szakoktatás szükségességének felismerése. Ennek a következő formában adnak kifejezést a pályázók: minden magyar részvételű kiképzésben; valósítassék meg a hiányos népoktatás átszervezése; a nyolcosztályú elemi iskola felállítás; a gyakorlati irányú nevelés; minden kiszogató fia kötelezően végezzen mezőgazdasági szakiskolát, téli gazdasági iskolát vagy legalább is gazdasági tanfolyamot; köteleztesék minden község, hogy a téli gazdasági iskolákba 2—2 gazdaifjút küldjön; a gazdaifjakat 2 évig iparostanoncnak, 2 évig kereskedősegédnek adják és csak ezután lehessen önálló gazda; állítsanak fel teli gazdasági iskolákat vármegyénként, sőt járásoként; a gazdaleányok végezzenek kötelező háztartási és főzőtanfolyamot; minél több népies irányú, kötelező szak- és háziipari tanfolyamot a falvakba és tanyákra; szükséges volna továbbá a mintagazdaságok visszaállítás; mintafalvak létesítése; a szegénysorsu jó tanulók felsőbb oktatásának ingyenes biztosítása; végül egy pályázó elrendelné, hogy minden gazda szaklapot, illetőleg a *Vasárnap*-ot olvassa.

A pályázók egy másik része az *irányított termelés* bevezetését, a termények márkázását, a termelés és fogyasztás központi irányítását sürgeti; elrendelnék, hogy minden földbirtokos és iparos a legjobb cikket készítse, illetőleg termelje; olyan terményt termeljen a gazda, amit a külföld keres; hozzáértést követelnének a termelőtől; például állattenyésztéssel csak állattenyésztő foglalkozhassék és így tovább.

Reámutatnak a pályázók a *szövetkezetek szükségességére* is; a *Falu-szövetség* irányításával a falvakat szövetkezetekbe tömörítsék; állami támogatással mezőgazdasági és ipari szövetkezetet létesítsenek; egyetlen nagy szövetkezetbe fognák össze a gazdatársadalmat; a hitelszövetkezetek bevonásával járasonként közraktárakat állítsanak fel. Általában a pályázók a szervezkedés és tömörülés szükségességére mutatnak rá, de egy pályázó tisztán látja, hogy a gazdátársadalom egy táborba való össze-

fogása milyen óriási feladat, melyet mindeddig megoldani nem sikerült, és éppen ezért állami támogatást adna annak a szervnek, amely *bármilyen uton a gazdákat tömörülésre tudná bírni*.

*

A beszámoló jelentés utolsó részét jövő heti számunkban tesszük közzé.

SZÖVETKEZETI ÉLET

A munkavállaló szövetkezetek jelentősége

Nemrégiben hírül adták a napilapok, hogy a kormány legközelebb ismét nagyszabású közmunkákat fog végeztetni. Vasutak, utak építéséről, árvédelmi, belvizrendezési munkákról van szó. Egyszóval csupa olyan dolgokról, amelyek végzése a földmunkások feladata. Az Alföldön Heves vármegye déli részétől, főleg Csongrád vármegyében és le egészen Bácsbodrog vármegyéig, mintegy 80—100.000 család él, amelynek főfoglalkozása a *földmunka*, az ugynevezett *kubikosmunka*. Ezeket a kubikosokat nem szabad összetévesztetni a *földművelő munkásokkal*, a gazdaságokban alkalmazott *időszakos és állandó napszámosokkal és cselédekkel*. Bár a földmunkások maguk is szívesen végeznek szántóföldi munkát, hiszen a legtöbbje azért dolgozik, hogy idővel háza, udvara és megélhetésre elegendő kertje, szántóföldje legyen, foglalkozásuk mégis különbözik a szántóvető népétől.

A magyar földmunkást igen megbecsülik világszerte. Régebben, amíg könnyebb volt egyik országból a másikba való utazás, sűrűbben vittek magyar földmunkáscsapatokat külföldre. Ahol nagyobb csatorna-, vagy utépítés volt, a magyar földmunkást ott találtuk mindig. A *suezi csatorna* vagy a *Panama csatorna* megépítésében épp úgy volt részük, mint az amerikai óriás *Pacific vasutak* megteremtésében.

A földmunkások gyönyörű példáját mutatják annak is, hogy mit jelent a közös, szervezett, céltudatos munka. A földmunkások mindig csoportokba verődve szerződnek el egy-egy nagyobb munkára. E tapasztalatokból kiindulva, az *Országos Központi Hitelszövetkezet* már régebben elhatározta a földmunkásoknak szövetkezetekbe való tömörítését és részükre megfelelő munkaalkalmak szerzését. A múlt év folyamán az OKH kötelékében 15 földmunkás szövetkezet működött, amelyek 3408 földmunkást egyesítettek magukban. Ezek a földmunkásszövetkezetek nemcsak ut, vasutépítési, csatornázási munkákat végeztek, de szerződtek a nagyobb fővárosi és vidéki építkezéseknél az alapozási munkákra, amelyet rendszeresen végeztek a fővárosi

kikötőkben a só, szén, koks, salak és homokrakodási munkákat. Főleg a csepeli állami kikötőkben szükséges rakodómunkákat végzik ezek a szövetkezetekben tömörült munkások, ahol törekedni kell nemcsak a munka olcsóságára, amit helyes munka-beosztással érnek el, de első követelmény: a *teljes megbízhatóság*.

A magyar Alföldnek ez az igen értékes, színmagyar néprétege nagyon helyesen teszi tehát, ha *munkavállaló szövetkezetekbe* tömörül. A munkavállaló szövetkezetek szervezésének élén *Steuer György dr.*, ny. államtitkár áll, akinek neve több, mint negyedszázad óta ismert és becsült a magyar agrármozgalmakban. Ahol hajlandóságot érez a földmunkásság ilyen tömörülésre, forduljon haladéktalanul az OKH földmunkásosztályához (Budapest, V., Nádor-u. 25.), amely díjtalanul közbejár a szervezésnél és megalakulásnál. Az anyagi áldozat igazán csekély. Csekély üzletrészt kell jegyezni és azt vagy egyszerre, vagy részletekben lefizetni. A jegyzett üzletrész arányában látja el az OKH a szövetkezetet megfelelő anyagi biztosítékkal és forgótőkével. A munkaadó a szövetkezetrel számol, illetve azok központjával, viszont a munkabéretet a végzett munka arányában a szövetkezet fizeti. A munkás tehát nem szenved semmi hátrányt, mint az némely megbízhatatlan vállalkozónál többször előfordult.

A munkavállaló szövetkezetek központja látja el nagyobb munkáknál, szakemberei útján a szükséges mérnöki s más szakértői utbaigazításokkal is a munkára szerződött munkacsapatokat. Jogi védelmet is nyújt a netán felmerülő vitás ügyekben. Ha még hozzávesszük azt, hogy a törvény a munkavállaló szövetkezetek számára bizonyos előnyöket és kedvezéseket is biztosít, igazán helyesen teszik mindenhol a földmunkások, ha szövetkezetekbe tömörülnek s a közeljövőben meginduló újabb közmunkákból így kívánnak majd részesedni.

T. ELŐFIZETŐINKHEZ!

Tisztelettel kérjük azokat az igen tisztelt Előfizetőinket, akiknek előfizetése augusztus hó 31-én lejár, hogy a csatolt befizetési lap felhasználásával az előfizetési díjat sziveskedjenek beküldeni, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DIJAINK:

Negyedévre	1 P
Félévre	2 P
Egész évre	4 P

Mutatványszámot levelezőlapképre készséggel indítunk.

A VASÁRNAP kiadóhivatala,
Budapest, V., Báthory-utca 24.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

Burgonyatermésünk nagyságára

nézve, szárazságra hajló klimánk alatt három tényező feltétlenül nagy jelentőségű. Egyik a korai burgonyafajtáknak létjogosultsága azokon a vidékeken, ahol erre a klimatikus és talajviszonyok harmonikus együttműködése biztosítja ezeknek a fajtáknak a bőtermőségét. A másik az őszi mélyszántás, mely művellet helyesen végrehajtva még a legnagyobb szárazságban is igen jótékonyan és szembetűnően éreztette és érezteti termésbiztosító és termésfokozó hatását. Mindazokon a vidékeken, hol az őszi mélyszántást a burgonya alá elengedhetetlen kellékek tekintik, sokkal üdébbek és frissebbek még nyári kánikulában is a burgonyabokrok. Fontos végül a vetőgumó nagysága. Bárki megpróbálhatja egy sorban apró vagy kettészelt, másikban nagy gumók vetését. A nyáron tapasztalni fogja, hogy az utóbbiak sokkal jobban türik a szárazságot, mert a vetőgumó víztartályul szolgál a fejlődő növénynek.

A kertí eper szaporításának

egyszerű módja a következő: Az indákon fejlődött növénykéket 1—1 ujjnyi hosszúságu indával levágjuk és jól megmunkált földbe 20 cm. sora 10 cm. tőtávolságra szaporító ágyasba dugdossuk, jól megöntözzük, majd szalmával és levágott fűvel ritkásan beárnyékoljuk. Nagyon előnyös, ha az így gyökerezés céljából eldugdosott palánták földjének felszínét egy ujjnyi vastagon, érett, apró trágyával beárnyékoljuk. A palánták augusztus végére annyira megerősödnek, hogy állandó helyükre átültethetjük őket. A szaporító ágyást naponta többször harmatszertűen meg kell permetezni. A letermett szamócatöveket többször öntözzük, mert ezévi jó fejlődésük biztosítja a jövő év bő termését. A hároméves kitermelt töveket kiássuk, a földet megtrágyázzuk, majd felássuk és ide már a nyár végén, vagy ősszel terményt adó konyhakerti növényt vetünk vagy ültetünk.

Szőlőtermelés a Rajnáánál

Ha valahol nehéz szőlőt telepíteni és művelni, akkor az a Rajna vidéke. Mert bizony itt a szőlők valósággal sziklába vannak vésvé, mivel a szőlőhegyek legnagyobb része palakó. És legtöbb helyen olyan meredek, hogy a föld lecsuszásának megelőzése és megmunkálhatósága végett, aszerint, hogy milyen meredek a hegy, bizonyos távolságokra lépcsőszerűen falakat szükséges emelni. És ahol tulságos

mértékben palás a talaj, oda vasuton szállítanak humuszt.

A megmunkálás, a talaj köves, palás és meredek volta miatt, szintén nem könnyű dolog. Nálunk használatos kapát nem lehet itt a szőlőben használni, hanem kétágu csákányszerű szerszámot, amivel bizony elég körülményes dolog kapálgatni. *Trágyát hátton, kis kosárban hordanak fel a hegyre*, amivel aztán párszor fel lehet ballagni, míg a szőlő megtelik. De talán mégis a permetvizet a legnehezebb felszállítani, amin aztán jobb gazdaságokban úgy segítettek, hogy vízvezetéket szereltek fel a szőlőhegyre és annak a segítségével juttatják a vizet fel.

De a sok nehézség dacára is olyan szép sikereik vannak a rajnai szőlőgazdáknak, hogy olyant nálunk keresve, vagy még úgy sem lehetne találni. (*No, no! A szerkesztő.*) Igaz, hogy a német gazda nagy tudással műveli szőlőjét. Mert minden évben mennek pár hetes szőlészeti tanfolyamra és azonkívül gazdasági szakkönyvekben sem szűkölködnek. Ha a mi szőlőtermő vidékeinken olyan szaktudással és fáradsággal nem kimélésével dolgozna a magyar szőlőgazda, mint itt a német, csodát lehetne kihozni a földből.

A legnagyobb ellensége a szőlőnek itt is a *peronoszpora* és a *fagy*, csak-hogy *modernebb gépekkel* védekeznek, a fagy ellen pedig fel vannak a gazdák szerelve annyi kis *bádognál* készült kályhácskával, hogy a szőlő minden 10 négyzetöglére jusson egy és mikor fagytól lehet tartani, ezeket kiállítják a szőlőbe, szent gyujtanak benne és ezzel a szőlő meg van mentve a fagytól.

A szőlőhegyen pincék nincsenek, hanem otthon a lakóház alatt vagy mellett és a szőlőt hazahordva, ott dolgozzák fel borrá és mikor a bor kész, igyekeznek a gazda azt olyan alakban értékesíteni, ahogy a legtöbb árat kapja érte. Közvetítőket egyáltalán nem tűrnek. Egyenesen a fogyasztóhoz szállítják a bort. Mindenben maguk járnak el s maguknál marad a haszon.

A legnagyobb részét a bornak lepalackozva árusítja a gazda és ez nagyon jól jövedelmező árusítási mód, mert olcsó, egyszerű palackozógépekkel, amelyekkel hihetetlen gyorsan történik a palackozás, palackozzák le a bort. És míg a hordóból 50—70 fillért kap a bor literjéért, addig palackonként — amit elszállít az ország különböző részeibe vendéglők, szállodák, stb. számára — 1.40—1.60 márkát fizetnek.

A német gazda azt, hogy rossz talajon is szép szőlője van és hogy boráért jó árat kap, tanulni vágyásának és tudásának köszönheti.

Becond, K. Trier.

Pálffy Sándor,
magyar gazdaiifju.

A kancák fedezetési időnye

régebben általánosan a tavasz volt. Ezzel szemben ujabban a mezőhegyesi ménesbirtokon a kancák zömét ősszel fedeztetik és tavasszal csak az esetleg újra sárlókat.

Az őszi fedezetés előnyül a következőket állapították meg:

A mezőgazdasági munkák (vetés, stb.) főleg a tavaszi hónapok alatt rónak nagy feladatot az igáskancára. A tavasszal beugratott kanca a következő év tavaszán magasan vemhes lesz, mikor is munkaképessége nagyon megcsökkent, másrészt — ha nehezebb munkára kényszerül — ki lesz téve az elvetélés veszélyének. Ezzel szemben a rövidülő őszi napokon a munka csak $\frac{1}{3}$ -a a tavaszinak.

Az ősszel ellő kanca a szoptatási idő alatt majdnem állandóan együtt lehet csikójával. Mindketten sok időt töltenek így otthon, az udvarban, vagy az istállóban s így a gazda velük többet foglalkozhatik. A tavasszal világra jövő csikó a szoptatás alatt sokszor $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$, sőt 1 napig se látja anyját, mert az távoli fuvarokat végez.

Az ősszel ellő kanca a vemhesség utolsó stádiumában zöldsakarmánnyal táplálkozik, mi a méhében levő csikó jó kifejlődésére és a kanca „kitögyelésére“ kétségkívül igen jó hatása.

A kora őszi és őszi csikót legfeljebb 8—10 hétig bántja a légy, ellenében a tavaszi csikónak, amelynek szopóskori élete egész nyáron át a legyekkel folytatott állandó küzdelemben telik el.

Nagyon érdekes megfigyelés az is, hogy a koratavaszi és tavaszi fedezetésű kancáknál a fogamzási százalék lényegesen kisebb, mint az őszi fedezetésű kancáknál. Megállapították, hogy a sárlás jelei az őszi, tehát szeptember és október hónapokban való fedezetésnél, sokkal kifejezettebbek, mint a koratavaszi, vagy tavaszi hónapokban.

A méhésznek nem kedvez a kánikula. A nyári tartós száraz időjárásban beállott hordástalan idő miatt a családok népesedése csökken. Ezért szükséges, hogy a további néptelenedés megakadályozása céljából a családot méz hiányában esetenként higitott cukros oldattal etessük. A rablás elkerülése miatt a nappali etetéstől szigorúan tartózkodjunk.

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

Zöldfözelékek, paprika, paradicsom aszalása

A frissen szedett *zöldbabot* megtisztítva, sós forró vízben, tézta módjára kifőzzük, szitára rakva, lecsurgatjuk, majd tüvel vékony zsinigre fűzve, szellős, napos helyre kiakasztjuk. Mikor annyira megszáradt, hogy zörög, tülzacskóban szellős helyre tesszük. Használat előtt jól megmossuk és vízbe áztatjuk.

Hasonlóan járunk el a *zöldborsó* szárításánál is, csak hogy azt cukros, sós vízben főzzük ki.

Paradicsomból a husosabb fajtákat válasszuk ki aszalásra. A paradicsomot megmossuk, gerezderekre vágjuk és forró sütőben, vagy kemencében teljesen kiszárítjuk. Az aszalt paradicsom nemesak mártás és paradicsomleves, de husleves és pörkölt készítésénél is igen jó szolgálatot tesz s egy-egy gerezd aszalt paradicsom a huslevesnek igen szép színt ad.

A *kelt* gerezdereke vágva, felső leveleit eltávolítva, 70—75 fokos melegben egy-két órán át aszaljuk, a *paprikát* pedig vagy egészben, vagy magházától megtisztítva s cikkekre vágva, 4—5 órán keresztül.

Gyümölcspálinkák készítése házilag

Szilvórium előállításához legelőször a cefrét kell elkészítenünk, 5 kiló szilvaizre 20 liter langyos vizet kell önteni s azzal az izzal alaposan elkeverjük, hogy teljesen feloldódjon. Mikor már a cefre egyenletes sűrűségűvé vált, az erjedés gyors megindítására a kenyérsütésnél is használatos, közönséges sajtolt élesztőt tesszünk bele, 25 liter cefréhez 12 dekát számítva. Az erjedés szobahőmérsékleten, 24 óra alatt megy végbe, s utána a cefrét kisüstön két-

szer lefőzve, 45—50 szeszfokra erősítjük.

Kajszibarack-pálinka. Tizliteres uborkásüveget háromnegyed részig megtöltünk nyers, átpasszírozott kajszibarackkal és a barackok fele részének összezuzott magjával. Minden kilogramm gyümölcsre egy liter törkölyt, konyakot, vagy alkoholt öntünk és ugyanannyiszor 7 deka cukrot teszünk az üvegbe. Ha tiszta alkohollal készítjük, negyedrészt vizet keverhetünk bele. Az üveget ezután lefődve a napra állítjuk és mindaddig ott hagyjuk, míg az erjedés be nem fejeződik, amit abból láthatunk, hogy a gyümölcs mind leszáll az üveg fenekére. Akkor szitán átszűrjük, filtrálva üvegekbe öntjük s jól bedugaszoljuk.

Baracklikör. Másfélkiló érett kajszibarackot nyersen átpasszírozunk és néhány darab ösetört barackmaggal együtt szélesszáju uborkásüvegbe tesszük. Ráöntünk egy liter 96 fokos tiszta alkoholt és lekötvé állni hagyjuk egy hétig, de naponként egyszerű kétszer felrázzuk. Egy hét múlva beleöntünk félliter friss tejet, vagy tejszínt s újra egy hétig állni hagyjuk a fenti módszer szerint. Ezután egy kiló cukorból félliter vízzel szirupot főzünk, lehűtve hozzáöntjük a szeszhez és egy heti állás után előbb szitán átszűrjük, majd dupla filtráló papíron át palackokba töltjük. Minél később kezdjük fogyasztani, annál zamatosabb lesz.

Ételreceptek

Iros tézta. Fél kiló lisztet kétfelé osztunk, egyik felét egy tojássárgájával, kávéskanálnyi porcukorral, fél citrom levélével és kevés sóval rétestésztának elkészítjük, a másik felét pedig fél kiló vajjal kidolgozzuk. A vajás tésztát a kinyújtott rétestészta közepébe téve, az egészet összehajtogatjuk és félórai pihentetés után újra kisodorjuk. Ezt kétszer-háromszor megismételjük, azután kisütjük a tésztát.

A sokgyermekes anyák kitüntetése

Berzencei szilva befőzése. 5 literes üveghez 1 liter víz és egy kiló cukorból álló szirupot készítünk s avval leforrázzuk a szilvát. A gyümölcsöt kihűlés után üvegbe rakjuk, a szirupot pedig újból felfőzve és kihűtve, ráöntjük. Az utolsó kanál sziruphoz egy kávéskanál szalicilt és 2 deci szeszt is adunk, úgy öntjük a szilva tetejére. Hólyagpapírral lekötvé, sokáig eláll s bármikor szedhetünk belőle.

Homoktorta. 6 tojás sárgáját habosra keverünk 6 kanál cukorral, azután 3 kanál reszelt prézlit egy kanál zsirban megáztatva hozzáadunk, majd 6 kanál őrölt diót keverünk bele s végül a hat tojásfehérje habját. Két lapon megsütve, bármilyen izzal megtölthetjük.

Kenyer vagyok

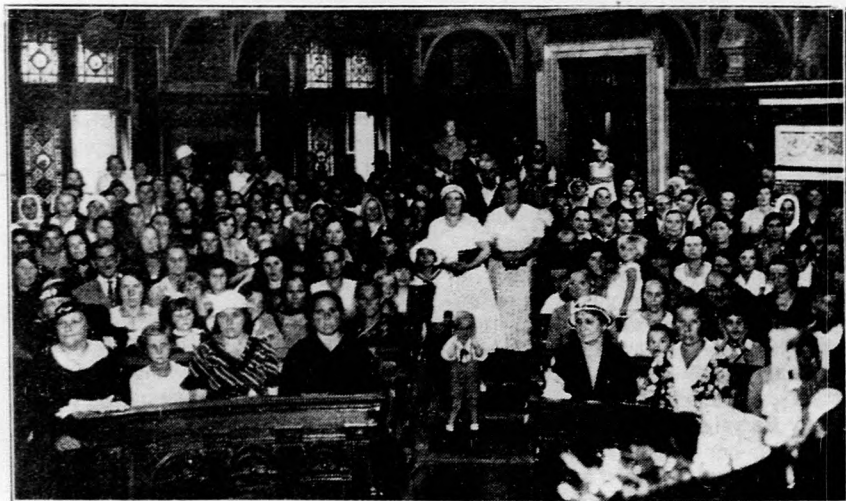
*Szürke vagyok, mint a veréb,
mint a göröngy s az ut pora.
De olykor a nap sugára
szürkeségem beragyogja.*

*Sápadt vagyok, mint a holdfény,
mint a holt lány s Anyám arca.
Egykedvűen nézem, hogy dul
körültem az élet harca.*

*Fakó vagyok, mint elviselt,
„folthátánfolt“ ruhadarab,
Mit ura csak azért hord még,
hogy kimélje az ujjabbat.*

*Kicsi vagyok, de nehéz, mint
szegény ember sorsa, buja.
Az Isten hangszerei közt
páztorkézesinált furulya.*

*Kenyer vagyok, barna kenyér
s nem kalács, nem sütemény.
Ha száraz is, „mindennapi“
s tudom, hogy el nem cserélném.*

Az anyák csoportja a sokgyermekes anyák budapesti ünnepén

PÁSZTORTŰZ

11 székely 10 hold földceskájéról

Kedves testvéreim! Aljas célzatu szultogók, vagy könnyen félrevezethető bárgyuk, kiknek az „aszt-mondják (asszondják)“ a balga hiszek-eggyük, olykor vétkeken, vagy bután a tí fületekbe is szottak susogni az oláhoktól, szerbektől, csehektől, és még az osztrák sógoréktól is elrabolt, megszállott országgrészek magyarságának „paradicsomi“, boldog, bőséges állapotairól. Ez annyiból csakugyan igaz, hogy amiként összeülünk odaelő a paradicsomkertben anyaszült meztelenül jártak, ezek a „népboldogító“ oláhok, rácok, csehek szintén így anyaszült meztelenre vetkeztetik lassanként mindenökből, még anyanyelvök használatából is ki- és megfosztott árva magyar testvéreinket. Itt elmondom azért tinétek okulásul, másrészt, hogy a titeket környező bérenc, vagy buta hazudozóknak alkalmilag szájukra üthetsetek, a Csíkszereda melletti Mádéfalván lakott László Árpád és 10 székely testvérünk esetét a 10 hold földceskéivel.

Ugy-e 10 hold föld nem sok föld? Akiknek azonban ennél több nincsen, ugy-e mégis ez egész mindenség? Az oláhok ezt a mindenséget, ezt a maga valóságában egyébként oly sovány, szegény, kövecses, vörösszínű 10 hold földceskét mégis elrabolták, az úgynevezett „agrárkisajátítások“ rendjén — a mádéfalvi szerencsétlen 11 székelytől; holott ez a 10 hold földceske telekkönyvileg is kertnek volt minősítve. Már pedig a kerteket még az oláhok agrártörvénye is mentesíteni szokta a kisajátítás alól. Ez „esetben“ ám nem voltak tekintettel. A 11 székely 10 hold kerti földceskáját odaadták más embereknek. A László Árpádék „szintiszta igazsága“ és keseredett nagy sirás-rívása, könyörgése azonban annyira meghatoltta és elszégyenítette ezeket az „új birtokosokat“, hogy felmentek a nő-törvényszékhez és lemondtak az erőszak- és igazságtalanul elvett 10 hold kerti földceske birtoklását; mert — saját mondásuk szerint — azon ugysem lett volna áldás, de meg nem bírták lelkükre venni, hogy a többi szegény kárán ők gazdagodjanak . . .

— Inkább soha földet sem lássunk! — mondották ezek a becsületes emberek. — Ám a szegény László Árpádék öröme nem sokáig tartott, máris jött Bukurestyiből az újabb hivatalos irás, hogy: „Az agrár-bizottság az igényjogosultak lemondása után állami rezerváknak (tartalék földeknek) nyilvánította a 10 holdat . . .“ Mitévők legyenek most? Mivel más mód nem kínálkozott, a 11 székelyek kényszerbérletbe kiveték a saját földjüket. Tizenkét esztendőn át használták a földet. Fizet-

ték az adóját, fizették a haszonbérlet, tizenkét esztendő alatt pontosan ötszörösen fizették meg a saját földjüket . . . Ennek dacára boldogok voltak, hogy az ősi földet tovább művelhették. De most újból lecsapott a mennykő. A csiki „állami rezerva földek“ kimutatását kérték, mivel az ujonnan kinevezett oláh-tanítóknak

adják ezek egyrészt, s így most már a mádéfalvi szerencsétlen 11 székely 10 hold földceskáját is végleg elveszik . . . Noha ők a boldogtalanok a „királyig“ akarnak menni és a már ötszörösen megfizetett földjüket a mai forgalmi áron — megváltani . . . Kedves testvéreim, így higgyetek a hazudozóknak! **MÓRICZ PÁL**

ALFÖLDI LEVELEK

Hódmezővásárhely, augusztus hó.

Östehetség-kiállítás van híres Budapesten. Hódmezővásárhelyig hallik a híre. Milyen sokan hajtják meg szíveiket méltó csodálattal a parasztgénusz előtt.

Érdekes, hogy hét világra szalad a híre, ha egynehány parasztművész kiállít Budapesten a Nemzeti Szalomban és arra senki sem gondol, hogy itt a Tisza, Maros, „Körös közén“, a Hód-tavak partján örökös östehetség-kiállítás van, ingyen, belépődij nélkül. Csak el kéne ide fáradni, egy kis ut és egy kis törődés árán. Láttad-e már rejtelmes Ázsiát, őseid titkos országát? Ha nem, hát gyere ide, testvér, a százharminc tó mesébe illő országába és bizony mondom, találkozni fogsz őseiddel és felragyog előtéd pávaszínű fényben fajod Ős Napkelet álmodta minden káprázatos csodája.

Egyszer feikerekedett Európa homlokára hős Napkelet ozmán ereje, a törökvezér és pusztult Attila király szép országa és menekült Árpád vezér megtizedelt népe erdőkre, nádasokba, járhatlan mocsarak közé. És mentette, menekülte magával himes, pazar álmát, ötvöző, róvó, faragó művészkedvét s mikor már a Nagy Magyar Alföldön csak a Halál vert tanyát a kormos romok között, a Hód-tavak rejtelmes, járhatlan mocsarai életet virágoztak. A nyolevan porig rombolt alföldi falu és város megmaradt népe ide menekült és itt vert gyökeret az életbe, róva, faragva, gölönésérkedve, kolompárkodva, himezve, ötvözve tovább. És egyszer jobb idők fordultán elhagyták rejtekeiket, elindultak új honfoglalásra, hogy beteljesedjék Attila király álma, fájának és birodalmának örökkévalóságáról.

Van egy „bogaras ember“ Vásárhelyen: Viener Bercely Tibor. Gyere el fajtádat szerető magyar testvér. Nézd meg, mit mentett meg ez a fanatikus ember a magyar kulturából a magyar jövőnek. Törésig, roskadásig van padlása csodálatosabbnál csodálatosabb dolgokkal. Itt megáll a toll, nem lehet leírni, gyere el, testvér, nézd meg és győződj meg, hogy él a fajod és hogy van önálló, a világ semmiféle kulturájához nem hasonló sajátos keleti magyar kultúra. Gyere el, testvér, nézz be a vásárhelyi kis pagodákba, látsz itt nem mutatványt, nem diszdombori-

tást, hanem valóságot, életet. Ez nem muzeum, nem alkalmi felhajtás, ez bizonyosság saját életed és jövőd felől.

Láttál valaha magyar cserepet, szineset, virágosat, madarast? Gyere ide, itt nem ünnepre rakják ki, itt élnek vele. Láttál már eredeti ó-paraszti magyar himzést? Gyere ide és láss. Nem iparcikké silányított műmatyó, ez Ázsia szent öröksége. Magyar fantázia, ragyogó, káprázatos, mesés!

Gyere ide és beszélj ten száddal Lázival, Patóccsal, Bereczkyvel, Lőkőssel, Mucsyval, Z. Szabóval, Bartával, Kandóval, Kováccsal, akiknek már a szépnagyapjuk is gölönésérművész volt a régmúltban. Gyere ide, beszélj Bercely V. Tibor méltó munkatársával, feleségével, beszélj S. Hoffer Margittal, Hódy Máriaival (mind kutyabőrös nemesek) és nézd meg, hogy készül ugye díszítésre, mint technikai kivitelre való tekintettel a világon egyedüli és páratlan „indus“ vásárhelyi himzés. A vásárhelyi művésziparosoknak Szent István király 1138-ban már kiváltságokat és különféle kitüntetésekkel adott.

Testvér, szép kis izelítő, amit ott látsz a Gyöngyös Bokrétán és különböző pesti kiállításokon, de én hívlek, gyere Velek vezér földjére, a Körös, Tisza, Maros tündérszigetére és látni, hallani fogsz és leborulsz „művelt nyugat“ által könnyelműen halálra ítélt fajod nagysága és el nem muldicsósága, és az eljövendő időtlen időkre vetett törhetetlen hite előtt.

SZÁMADÓ ERNŐ

Ében pusztulnak a gólyák. Kunszentmiklós és környékén minden évben hatalmas számban tanyáztak a gólyák, mert a környék vadvezes mocsaraiban bőséges táplálékra találtak. Volt olyan tanya, ahol öt-hat gólyafészek volt. Ebben az évben rossz világ járt a gólyákra. A tartós szárazság folytán kiszáradtak a vadvezek és mire a költés ideje elérkezett, már alig találtak élelmet a gólyák. Még szomorubb lett a helyzet, amikor a fiókák kikeltek. Nem volt víz, nem volt élelem. A gólyák ekkor az apró baromfit hordták el, de sokszor kopáltak. Most már, hogy apró baromfi sincs, a gólyák igen nagy tömegben pusztulnak el. A vidéken alig van már gólya és az a kevés is ugy tengeti életét, hogy az eke után varju módra jár és ugy kutat élelem után.

H I R E K

Távrolról...

A hajlékot, hol születtem,
Ezerszer megemelegettem,
Hogy küszöbét által léptem:
A próbák útjára léptem.

Oda hagytam. Ide estem.
Megtaláltam, mit kerestem.
Az Élet elhívott: jöttem...
Csillag biztatott fölöttem...:

Ósi szerény, kicsi házam,
Visszajár feléd a vágyam.
Kedves voltál mindig nekem,
Küszöbödöt még átlépelem!

SZABÓ LAJOS (Somogyzentimre)

Kőröspartján...

Kőröspartján nem jó lepihenni,
Mert a Kőrös ki talál önteni,
Téged rózsám el talál ragadni, —
Keservesen foglak megsíratni.

Kőrös vize le is tud apadni,
De a szívem nem tud csillapodni,
Az lenne a legnehezebb óra,
Ha e világ tőlem elsodorna...

SZILÁGYI FERENC (Békéscsaba)

Vizre bocsátották a Duna-tenger-járó hajót. Augusztus hó 15-én, szerdán ünnepélyes keretek között, *Horthy* Miklós Kormányzó Ur, *Gömbös* Gyula miniszterelnök, valamint a kormány több tagja jelenlétében bocsátották vizre az 500 tonnás első magyar *Duna-tengerjáró teherhajót*, a „*Budapestet*“. Az ünnepi beszédet *Fabinyi* Tihamér mondta, majd *Harkányi* János báró, a Ganz-gyár igazgatóságának elnöke, engedélyt kért a Kormányzó Urtól a hajó megkeresztelésére. Ezt az aktust a kereskedelmi miniszter felesége végezte el. Az új hajó az utolsó szegéig magyar munka és a levantei kereskedelmünk egy részét fogja lebonyolítani.

Egy hős tüzoltó kitüntetése. *Bors* János *röjtökmuksaji* önkéntes tüzoltó a múlt év őszén *Nagylózson* pusztító tűzvész alkalmával saját élete vakmerő kockázatásával öt embert mentett ki a lángok közül. Az önfeláldozó magatartással véghezvitt életmentésért a Kormányzó Ur a magyar bronz érdeméremmel tüntette ki.

Nagy magyar siker a magdeburgi uszóversenyen. Az elmúlt héten zajlottak le a németországi *Magdeburgban* az uszó Európa-bajnokságok, amelyeken világraszóló dicsőséget aratott a fiatal magyar uszógárda. A 100 méteres gyorsuszásban *Csik* László, a 4×200 méteres stafétában a magyar csapat győzött és a vízpoló-mérkőzések során is a magyar csapat diadalmaskodott. Ezenkívül még több versenyszámban értékes helyezést értek el kitűnő versenyzőink.

A háború kitörésének huszéves évforduló-jához
József királyi herceg 1914-ben az orosz határon

Gömbös Gyula miniszterelnök Zebevényben. *Károlyi* Lászlóné grófné Zebevényben modern, teljesen felszerelt gyermekjátzóteret létesített. A játszótér területét az Államvasutó engedte át a községnek. A játszótér augusztus hó 15-én avatták fel ünnepélyes keretek között. Az ünnepélyen megjelent *Gömbös* Gyula miniszterelnök is, aki autón érkezett délután a fővárosból. *Szusztor* István plébános köszöntötte lelkes szavakkal a miniszterelnököt. Utána a gyermekek mutatványaira került a sor, amit a miniszterelnök nagy érdeklődéssel nézett végig.

Somogy-megye adóssága két és félmillióval csökkent. Somogy vármegye közgyűlése jegyzőkönyvi köszönetet szavazott *Steinich* Pál alispánnak azért a pénzügyi tranzakcióért, hogy a font sterling-kölesön visszavásárlása útján lényegesen csökkenteni lehetett a tőketartozást. Az eredeti kölesön 143.500 font sterling volt, amiből 24.500 fontot már előbb visszafizetett a megye. A megmaradt tőketartozás a font áresése következtében 3.2 millió pengő helyett 820.000 pengőre esett.

Egy 107 éves francia asszony

Szeptemberben gyümölcs- és szőlő-bemutatót rendez az ecsegi Faluszövetség. Az *ecsegi Faluszövetség* Ecseg községben (Nógrád vármegye) gyümölcs- és szőlőbemutatót rendez. A *Népfházban* rendezendő kiállítás szeptember 2-án kezdődik és négy napig tart.

A buzaáloglevelek átszámítási kulcsa szeptemberre. A *Pénzügyi Központ* közhírré teszi, hogy a buzaáloglevelekben folyósított és buzaértékre szülő kölcsönök törlesztési részleteinek befizetésekor és a buzaáloglevelek kamatszelvevényeinek beváltásakor szeptemberre átszámítási kulcsként egy métermázsza buza fejében 14,74 aranypengőt kell alkalmazni.

Egy hitelszövetkezeti pénztáros kitüntetése. A Kormányzó Ur a miniszterelnök előterjesztésére *Skribanek* Péternek, a Bácsalmási Hitelszövetkezet pénztárosának, sok évi érdemes működése elismerésül az *V. osztályú magyar érdemkeresztet* adományozta.

Elloptak egy erdőszlakot. A Veszprém-megyei Mór község közelében fekvő *Kőhánypás* pusztához tartozik a *Vértes* erdeiben egy vadászlak, amely *Esterházy* Mór gróf tulajdona. Az uradalmi erdőőr tegnap felkereste az erdő mélyén fekvő vadászlakot és meglepetéssel látta, hogy annak csak a falai maradtak meg, a tetőzetet, az ajtókat, ablakokat és az egész berendezést ismeretlen tettesek ellopták.

Új sikeres sztratoszféra-repülés. *Cosyns*, *Piccard* tanár volt utitársa, augusztus hó 18-án, reggel 6 órakor a belgiumi *Hour Havenne*-ban felszállt léggömbjével a sztratoszférába, hogy újabb megfigyeléseket gyűjtjön. A tudós és társa, *Van den Elst*, ugyanaznap este *Vasmege* megszállt részén, *Gyanafa* községben szálltak le egy kukoricás kellős közepében. A ballonrepülők 16.000 méteres magasságot értek el és értékes megfigyeléseket gyűjtöttek.

900 dollárért eladta a feleségét. *Newyork* *Hiboken* nevű külvárosában egy *Rost* *Richárd* nevű ember feleségét 900 dollárért eladta *Hermann* *Pál* nevű barátjának. *Rost* szenvedélyes bélyeggyűjtő és azért adta el feleségét, hogy a kapott pénzből gyarapíthassa gyűjteményét. Mind a hármukat letartóztatták, annak ellenére, hogy a közjegyző előtt megkötött adásvételi szerződéshez *Rost* felesége is hozzájárult.

A sziámi királyi pár elutazott. A sziámi királyi pár augusztus hó 16-án elutazott *Budapest*ről. A népszerű királyi pár bucsztatására óriási tömeg sorakozott az ut mindkét oldalán. Hivatalosan *Kánya* *Kálmán* külügyminiszter és *Szendy* *Károly* alpolgármester s a honvédség vezetői jelentek meg a bucsztatáson, akikkel *Prajadhipok* király és *Rambai* királyné szívélyesen elbeszélgettek. A királyi pár *Prágába* utazott, majd *Svájc* felé vette útját.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Diófát szemézzel mikor jobb ojtani, tarasszal vagy nyáron? 2. Szabad-e a baromfi ivóvizébe lizoformot önteni? (Sz. L., Gyöngyöshalom). — **Felelet:** 1. A diófát ojtani felesleges, mert a dió magról szaporítva megtartja fajtajelenségét. 2. Az ivóvizébe öntött lizoform töményen árt a baromfinak, hiszen pedig nem fertőtleníti a bélesatornát, azért ettől el kell tekinteni és a betegségek valódi gyógyszerét (ojtóanyagok) használni szükséges esetén.

Kérdés: Milyen helyen tanyázik az almán a kaliforniai pajzstetű a gyümölcsön kívül és hogyan kell védekezni ellene? (N. A., Páhi). — **Felelet:** A kaliforniai pajzstetű az almán kívül a fa törzsén, ágain és gallyain, valamint kérgén is megtalálható. Kifejlődött nőstények pajzsa 1—2 mm átmérőjű, feketés sűrű színű, közepén pedig egy naranssárga, fényes pup van. Irtási módját leirtuk lapunk múlt évi december hó 3-iki számában, egy hosszabb cikkben.

Kérdés: Bacon-tenyésztésre melyik sertés a legalkalmasabb és milyen takarmányozással lehet a legjobb minőséget elérni? (Egy olvasó, Porlándony). — **Felelet:** A bacon-tenyésztésre legjobb a yorkshire sertés. Legjobb takarmány ennek előállítására a lefőzött tej és gabonadara keveréke. Mikor a malac 30 kilogrammos, akkor kapjon 3 liter tejet és 1,5 kilogramm darát, mikor 80 kilogrammos, akkor 3,5 liter tejet és 3 kilogramm darát. Részletesebben olvashatja ezt lapunk folyó évi április hó 15-iki számának 9-ik oldalán.

Kérdés: Kis malacaim születésük óta állandóan remegnek, mit kell tennem, hogy meggyógyuljanak? (P. K., J.). — **Felelet:** A malacok remegésének többféle oka lehet. Ezért legjobban teszi, ha állatorvosnak megmutatja őket, mert ni az állatok vizsgálata nélkül nem adhatunk helyes diagnózist.

Kérdés: Mivel irtható a baromfioloska? (P. M., Endrőd). — **Felelet:** A baromfióban 1 m²-re 50 gr. képt kell meggyújtani, azután a baromfiótól jól el kell zárni, hogy a kengőzők legalább félnapig ki ne jöhessenek. Az olesó anyagból készült ólat legjobb elégetni. A tyukoloska irtásáról bőven írtunk lapunk február hó 5-iki számában.

Kérdés: 1. Több ezer darab akác, kőris és egyéb fákból álló erdőm van, amelynek faállományában a nyulak télen nagy kárt okoznak. Mivel a fák bekötözése hosszadalmas, biztos védelmet nyújt-e a törzsek 20 százalékos gyümölcsfakarbólineummal való bekenése? 2. Milyen tápértéke van a círokagnak szemesen és darálva és milyen állatokkal etethető és hány százalékban? 3. Földünk mezősi völgytalaj, erdősítési és gyümölcstermesztési szempontból milyen események alkalmasak hozzá? 4. Alma- és körtefából milyen fajták ültethetők? (1136. sz. előfizető, Gyula). — **Felelet:** 1. Több ezer fának bekenése évről-évre nagyon költséges lesz. Helyesebb kerítést alkalmazni, amely évtizedekig megvédelmezi a fákat a nyulak kártévesei ellen. 2. A círokag 69 százalék keményítőértékű, tehát azonos a gyengébb minőségű árpával vagy rozssal. Darálva mindenféle állattal (ló, marha, juh, sertés) etethető, s az abrakadag 1/3-át al-

kossa. Szemesen csak 2—3 százalékkal kisebb a tápértéke, mert ennyit vesz leigénybe a rágási munka. 3. Minthogy az erdő díszítésének a talajon kívül más feltételei is vannak, amelyeket Ön nem közölt, legjobb lesz, ha olyan fajtákat ültet erdősítési céljából, amilyen a legközelebbi állami, vagy uradalmi erdő faállománya. 4. Almából Gyula vidékén ültetni ajánlatos: tüköralma, Páros Asztrakahné, Jonathan, Török Bálint, Eatz rozmarin fajtákat; körtéből pedig: a Juliusi esperest, Cukorkörtét, Diel vajkörtét, Vilmos, valamint Gyöngykörte (Nácika) fajtákat.

Kérdés: Hogyan kell a zsiszikek a gabonából kiirtani? (Jászdózsai gazdakör). — **Felelet:** A magtári zsiszike kiirtásáról cikket írtunk a Vasárnapi 1934 február hó 25-iki számában. Ez csak úgy sikerül, ha a magtárt tisztán tartjuk és hulladékot, szemetet sehol se türeink; a padlás repedéseit marhatrágyával kevert agyaggal tapasztjuk be, hogy ott el ne bujhasson; a garmadát sokszor lapátoljuk át; a garmadára terítsünk prémdarabokat, rongyokat, kenderkőcot, melyekbe a zsiszike az átlapátolás után behúzódnak s azután naponként az udvaron kirázzuk, összeperjük, a kihulló bogarakat elégetjük.

Kérdés: 1. Mikor van a legjobb ideje a szemécsnek? 2. Van két almám, az egyik terem, de nem nő, a másik erősen nő, de a virágok mindig lehullanak róla és termés még nem volt, pedig a fa már 6 éves, mit kell tennem, hogy teremjen? 3. Mivel lehet élő vastag fát a helyén elszáritani? 4. Milyen távolságra szabad az asztagot, vagy kazalt rakni az épülettől? 5. Miért fogyaszta némelyik ló tulsok vizet, jó-e ez vagy nem? 6. Hogyan történik a buza és kukorica nemesítése? (Özv. páfai H. Gy. né, Pusztasomorja). — **Felelet:** 1. Hajtóra májusban, vagy júniusban, alvóra augusztusban, vagy szeptemberben szemécsnek. 2. A bőven termő, de nem növekvő fán a gyümölcsöt ritkítani kell; a virágzó, de nem termő fa virágait valószínűleg a Monília nevű gombabetegség pusztítja el. Ez ellen az orvoslás: a) a fa koronájának ritkítása; b) a fáról a tél végén minden száraz levelet le kell szedni és elégetni; c) a tavasszal mutatkozó hajtásfennyadásokat, virág- és ágcsúszásokat nyomban le kell vágni és elégetni. 3. Az előfát meg kell gyűrűzni, azaz törzséről körkörösén a héjat a fás részig le kell metélni. 4. A kazalakásnak az épületektől való távolságát a közösi előjárás irja elő, tűzbiztonság okából. Érdeklődjék közösi jegyzőjénél. 5. A ló több vizet iszik, ha nagyon sós a takarmánya, vagy ha sokat izzad. Egyéni tulajdonság is; nem kóros. 6. A buza és kukorica nemesítése keresztezés, vagy kiválasztás útján történik. Erről hosszabb cikket írtunk a „Vasárnapi” 1934 március hó 25-iki számának 11. oldalán. Többi kérdésére jövő számunkban válaszolunk.

Kérdés: Paradicsomtermésemnek 30 százaléka fekete foltos és belül rothadt, mi okozza ezt és mi a védekezés ellene? (Sz. M., Majláthgárdony). — **Felelet:** Paradicsomát a „Fekete rothadás” nevű

betegség teszi tönkre. Ezt a „Diplodina destruktiva” nevű baktérium okozza. Védekezés: A lezedett teri őst száraz szalmán úgy kell elhelyezni, hogy egymáshoz ne érintkezzenek és hogy a kocsnaj fel-felé irányuljon. A beteg terméseket a többiek közül ki kell lökni és meg kell semmisíteni.

Kérdés: 1. E hóban löherét szeretnék vetni, védőnövényvel, vagy anélkül vessem-e? 2. Jégvert szőlővel mit kell tenni? 3. Hegyi eke jól használható-e hegyes vidék felszántásához? (K. D., Kölesd). — **Felelet:** 1. A löherét mindig védőnövényvel, még pedig ősszel búzával, tavasszal árpával kell vetni. 2. A jégvert szőlőt bordói lével kell permetezni, majd 3—4 nap elteltével a tőkét az ép részekig vissza kell metszeni, ha remény van rá, hogy még beérednek az új hajtásokból képződő vesszők. Julistól kezdve már ez nem valószínű. 3. A hegyi eke e célra való.

Kérdés: 1. Mibe kerül egy métermázs mustármag? 2. Mi célra használják? 3. Érdemes-e termelni? 4. Mennyi a hozama 1000 négyszögölnek? (M. F., Csorna). — **Felelet:** 1. A mustármag ára évről-évre jelentősen ingadozik. Ezidén ára elég jó volt: 100 kg-ként 45—50 pengő. 2. Belőle izesítő anyagot (mustárt) és orvosságot készítenek. 3. Csak akkor érdemes termelni, ha egy gyógynövénykereskedővel az átvételre szerződést köt. (Erre nézve közzvetit az Állami Gyógynövénytermelő Kísérleti Állomás, Budapest, Herman Ottó-ut 15.). 4. Ezer négyszögölös terület 2—4 métermázsát szókött termeni.

Kérdés: Sovány rétemnek egy részét fel akarom törni, azonban az első évben trágya hiánya miatt nem tudom feljavítani. Mit teherethetek sikerrel benne? (1920. sz. előfizető, Külmán). — **Felelet:** A homokos talajon legjobb lesz homoki borsórt termelni, mely műtrágya (péti só, káli és superfoszfát) adagolása mellett valószínűleg kielégítő termést fog adni. Ha szalmája van, ennek alászántása is javít a föld termékenységén. Egyébiránt javasoljuk, hogy forduljon egy levelezőlapra a Kecskeméti Mezőgazdasági Kamara főtítkárához, Szabó Lajoshoz, ki a homok javításának apostola és Önnek olesó vetőmagot és műtrágyát fog juttatni földjének javítására.

Kérdés: Hogyan kell a zsiszikek a gabonából kipusztítani? (K. B., Nagylóc). — **Felelet:** Olvassa el „Jászdózsai Gazdakör”-nek adott válaszukat.

Kérdés: Mi az ára a sonkafertesnek Pesten? (1066. sz. előfizető). — **Felelet:** Elsőrendű sonkamalac 78—82, másodrendű 66—76 fillér körül mozog kilogrammonként elősúlyban.

Kérdés: Igaz-e, hogy 1918 október 31-ike előtti időből származó elértéktelemedett takarékbetétek után is lehet segélyt kérni és kapni a belügyminisztériumtól? (F. J., Sur). — **Felelet:** Igaz. A segély feltételei ugyanazok, mint a hadikölesönkötvény tulajdonosoknál, tehát támogatásért mindazok folyamodhatnak, akiknek 1000 koronánál nagyobb betétjük van és jövedelmük nem haladja túl az évi 1500 pengőt, ami a feleség után évi 700 pengővel, a gyerekek után pedig évi 300—300 pengővel emelkedik. A kérvények s mindennemű levelezés bélyegmentes. Leghelyesebb a kérvényt a jegyzői hivatal útján benyújtani a belügyminisztérium illetékes osztályához (Budapest, I. Vár, Országház-u. 30.). Lehet a kérvényt közvetlenül is beküldeni a minisztériumhoz.

40 éve a világot uraló eredeti angol THE CHAMPION és Láng kerékpárok hat év és 20 pengő részlete. Kerékpáralkatrészeket nagyban gyárt árban. Kétsős gumi 5.80, belső 1.50, pedál párja 2.50, sárvédők 1.50. Láng Jakab és fia kerékpárgyárkereskedő Budapest, József-körút 41. Képes árjegyzék ingyen.

Kérdés: 1. Lehet-e berkenyét bírsbe beszemezni? 2. Naspolya milyen vadban nevesíthető? 3. Mikor jobb gyümölcsjét kiültetni, ősszel vagy tavasszal és egy éves fát ki lehet-e ültetni? 4. Hol kapható államosított gyepűnek való szederja-csemet? 5. Mikor és milyen évjáratot fognak ősszel toborozni? (M. A., Somogyvár). — **Felelet:** 1. Lisztes berkenyét lehetne bírsbe szemezni, de a berkenyének természeti szempontjából nincs értéke. 2. A naspolya alanyául saját magesegeteit, a galagonyát és vadkörteét használják. 3. Jobb ősszel, csak a hideg agyagtalajon tavasszal. 4. Szederfáért adja be kérvényét a m. kir. Selyemtenyésztési felügyelőséghez (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11., földművelésügyi minisztériumhoz). 5. Forduljon kérdésével a járási népgondozó kirendeltséghez.

Kérdés: 1. Van 4 hold rétem, amelyről a víz esőzés után rögtön leszalad s ezért szeretném téli almával beültetni. Sikeres lesz-e a telepítem és hol kaphatom a szükséges csemeteket? 2. Hogyan kell védekezni a mákormányosodás ellen? (Ifj. Gy. Gy., Kuzár). — **Felelet:** 1. Próbaképpen telepítsen rétének egy részére almafacsemetét s akkor növelje a telepet, ha az sikerül. Facsemetét küldjön kérvényt a földművelésügyi minisztérium kertészeti osztályához (Budapest, Kossuth Lajos-tér 11. sz.). 2. A mákormányos ellen csalogatósítással és a bogár szedésével lehet védekezni. Bővebben ezek módját leírtuk lapunk április hó 15-iki számának 8-ik oldalán.

Arany- és ezüstpénzek ára

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 28 fillér; kétkoronás 56 fillér; ötkoronás 1 pengő 46 fillér; régi egyforintos 75 fillér.

Aranypénzek. 1 darab 20 koronás arany 33 pengő 80 fillér; 10 koronás 16 pengő 50 fillér; Napoleon-arany 33.10—32.30 pengő.

14 karátos törtarany (gyűrű, karperec, fülbevaló, stb.): grammként 3 pengő 10 fillér.

Színarany kilogrammja: 5540—5550 pengő.

Szinezüst kilogrammja: 72.25—72.50 P.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, augusztus hó 26-án. Állat- és kirakodóvásár: Füzesgyarmat, Kiskunmajsza, Kísújszállás, Szentmártonkáta, Tiszaföldvár. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Budapest.

Hétfő, augusztus hó 27-én. Állat- és kirakodóvásár: Bonyhád, Dees, Döbrököz, Dunaszekeső, Felsővadász, Hajduböszörmény, Hatvan, Irsa, Jákóhalma, Kisvárd, Köveskál, Lovászpata, Miskolc, Nagykőrös, Poroszló, Szécsény, Uszod, Vác, Vámospécs, Várpalota, Zala. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Halászi, Rum. — *Marha- és kirakodóvásár:* Zalaszentbá-lás.

Kedd, augusztus hó 28-án. Állat- és kirakodóvásár: Hatvan, Iván, Kisterenye, Nyíraesád, Szécsény, Tata. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Csökölly, Kőröshegy, Sásd.

Szerda, augusztus hó 29-én. Állat- és kirakodóvásár: Kiskunhalas, Majs, Tata. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Báté, Zalalövő.

Csütörtök, augusztus hó 30-án. Állat- és kirakodóvásár: Háromfa, Tabajd, Torna-szentandrás. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Istvándi.

Péntek, augusztus hó 31-én. Állat- és kirakodóvásár: Gyula, Tápiógyörgye, Veszprém.

T R É F Á K

Orvosi tanács

Az öreg zsidó elmegy az orvoshoz és azt kérdi tőle:

— Mondja, doktor ur, okvetlen fontos, hogy gyógyfürdőre menjek?

— Nem, — válaszol az orvos — azt hiszem, magának egy közönséges fürdő is jót tenne.

A jó ürügy

— Főnök ur kérem, szeretnék néhány napi szabadságot.

— Már megint szabadságot kér? Egyszer azért kért szabadságot, mert a feleségét ki kell kísérnie a vonat-hoz, egyszer azért, mert a fia megkapta a kanyarót, egyszer a lányát elütötte egy autó, egyszer meg az anyósát temetik. Most megint mire kell a szabadság?

— Nősülni szeretnék.

A papucs és a csend

Grün, a gazdag háziur, hatalmas bérpalotájának első emeletén lakik. Felette, egy egyszobás lakásban, lakik, nyolc gyermekével a szegény Kohn. A Kohn-gyerekek egy jótékonycélu inségakción kapott durvaszeges bakkancsokat viselnek, léptük alatt csak úgy reng a padló és ettől a gazdag Grünnek nincs se éjjele, se nappala. Már többször felüzent Kohnékhoz, hogy a gyerekek járjanak csendesebben, de eredmény nélkül. Végül is lehívatta Kohnt és így szólt hozzá:

— Nézze, én nem birom ki ezt. Mi az oka annak, hogy maguknál a gyerekek olyan türehtetlen zajt csinálnak a cipőjükkel?

— Ennek az az oka, — felelte Kohn — hogy nincs szőnyeg a lakásunkban. A gyerekek a csupasz padlón szaladgálnak és ez okozza a zajt.

— Hát akkor vegyen egy szőnyeget.

— Ja, — sóhajt fel Kohn — nekem arra nincs pénzem.

— Tudja mit, — mondja dühösen Grün — én adok magának pénzt rá. Mennyibe kerül egy olyan szőnyeg?

— Hát kérem, egy olyan szőnyegnek, amelyik felfogja a zajt, nagyon vastagnak kell lenni, egy ilyen vastag szőnyeg legalább belekerül háromszáz pengőbe.

Grün átadja a 300 pengőt Kohnnak és ettől kezdve tényleg siri csend honol Kohnéknál.

Néhány nap mulva Grün felmegy a

szobába, hogy megnézze a szőnyeget. Bemegy a szobába, a padló csupasz, szőnyegnek nyoma sincs.

— Hallja, — szól rá Kohnra — én háromszáz pengőt adtam magának, hol a szőnyeg?

— Minek egy szegény embernek szőnyeg? — feleli Kohn — vettem minden gyereknek egy pár papucset és kész.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

R vadállat
(— I)

(Beküldte Tóth Ferenc Felsőmocsoládrol.)

2. Szórejtvény.

szél kavarja szór S
(e=é)

(Beküldte Békéfi László Zalakoppányból.)

3. Szórejtvény.

filozófus ó nóta

(Beküldte ifj. K. Balogh József Dögéről.)

4. Szórejtvény.

E E E E
E T

(Beküldte Vörös Mihály Perekedről.)

5. Szórejtvény.

nyalka főzelék
(e=é) (a=á)

(Beküldte ifj. Nagy István Szendrőről.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 37-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 31-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Szórejtvény: **Megható.** 2. Szórejtvény: **Pártonkivüli.** 3. Szórejtvény: **Szeretelenség.** 4. Szórejtvény: **Ékszerész.** 5. Szórejtvény: **Elmultak a régi szép idők.**

Megfejtették: Kollmann Ferenc, Oláh János, Kutnyánszky Géza, ifj. Kapás József, Niklai István, özv. Solyom Gyuláné, Molnár Sándor, Tóth Ferenc, Günther Ferenc, Majoros István, Szerető Sándor, Csapláros Gábor.

Jutalomkönyvet nyert: Molnár Sándor (Tar), Oláh János (Tiszaderzs).

A 32-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a jövő héten közöljük.

A BUDVÁRI LAKODALOM

30

Regény a székely ősidőkből ★ Írta Földes Géza

— Azt is mindjárt megtudják, — felel barátságosan Zandur. — Mi is éppen ezért gyűltünk össze. Most vonuljanak vissza a helyeikre s ott meghallhatják.

Mikor aztán a székelyek kimentek, Zandur azonnal hozzáfogott a rendes tárgyaláshoz.

— Csicserné, te vagy a tiltakozó, téged illet az első szó.

— Én már elmondtam a magamét, — jelenti ki Csicserné.

Erre aztán az öreg Tiborc kér szót. Feláll s felette rossz kedvvel fogott a beszédbe.

— Én Csicsernével egy párton sohasem lehetek, mert előttem mindenkor csak az igazság utja van. Én Zandirhámot igaz véremnek, jó vitéznek s mindenekfelett a rabonbánságra a legérdemesebb embernek tartom.

— Jaj! Jaj! A farcsokam! hogy a súly egye meg!

— Már nénemasszony, akár fáj, akár nem fáj, akár megeszi a súly, akár nem, az nekem mindegy. Elmondom én a magamét akkor is, ha ez egyedül csak kiednek tetszik . . . A törvény világos. Ez származásról beszél. Ezt mi el nem tagadhatjuk, mert nekünk mindenkor a törvény volt a legerősebb várunk.

— Éjjen! Hejjes! — tapsol örömeben Csicserné. — Lássák? Más es tuggya a törvényt, nemcsak én.

Tiborc után Apor is szólásra jelentkezett. Az ő arca azonban több reménységet árult el.

— Törvénytisztelő voltam én is egész életemben, — kezdi a beszédjét — de soha se felejtsek, a törvényt is emberek csinálták. Itt, a székelyföldön, még nem is olyan régen, híre sem volt annak, hogy a rabonbán vásáron vegyen feleséget. Ezt annak idején Urszloron rabonbán erőszakolta a nemzetre, hogy ennek a védelme alatt a szépséges Rózsát Szováttól erőszakkal elvihesse. Már az első alkalommal vér szennyezte . . .

— Ó be jó beszél, hogy az Isten aranyozza bé a száját! — szalad ki a vélekedés a Kató szájából. Apor azonban folytatja tovább a beszédjét.

— Én ezt a törvényt soha sem számítottam a tiszteletet érdemlő törvények közé. Olyannak sem nézem, hogy ezt még az ártatlanok szenvedése árán is meg kellene tartani. De ma ne menjünk ilyen messzire. Nyugodjunk meg abban, hogy Jolánkát Budhám saját gyermekeként nevelte s mi tiszteljük meg az emlékét azzal, hogy ennél többet tudni sem akarunk. Nekem igazán fáj, ha ezt a lánykát valaki idegennek meri nevezni.

Csicserné az egész beszéd alatt ne-

vetett s a végén is csak annyit mondott:

— Pedég ez es törvén s aki meg nem tartsa, törvénsértő.

— Apámuram, szót kérek! — jelentkezik Mitács.

— Fiatal vagy még, meggondol-tad-e jól, amit mondani akarsz?

— Meggondoltam.

— Akkor hát beszélj.

— Kegyelmetek jól tudják, hogy én Zandirhámval együtt nőttem fel. Mi ketten a nagy csatákban sokszor néztünk szembe a halállal is. Nem félttem soha, de most kinos sejtelmek gyötörnek. Nagyuraim, hiszik-e, hogy ebben minket a nagy szigorúság nem vezet jóra? Az ősök a törvényeket az emberek védelmére vésték és rótták fel s nem azért, hogy vele ártatlanokat sujtoljanak. Ez a törvény pedig éppen csak arra való, hogy miatta a legtöbbszőr ártatlanok szenvedjenek. Az emberek szívében a szeretmet mindenkor csak Isten intézi s aki ennek utjába áll, Isten ellen cselekszik, Isten dögát zavarja. Azt javallom tehát, hogy amilyen rövid uton bevették ezt a törvények közé, éppen olyan rövid uton vessük is ki onnan.

— Helyes! Helyes! — kiáltják minden oldalról.

Csicserné azonban a kezével lemondólag int s csak annyit szól:

— A törvényt nem ijjenek igazicsák.

Amig Mitács beszélt, Apor a rovásokat olvasgatta s végül egészen felderült arccal jelentkezett újra szó-lásra.

— Tisztelt nagytanács! Most már én is minden fenntartás nélkül Tiborc mellé állok. Nem bánom, tartasuk meg a törvényt, de abból aztán egy hajszálnyi se engedjünk . . .

— Ugy van! Ez az igazság! Haj-ják-e, ezt sem én mondom! — kiabálja Csicserné.

— Nono, nénemasszony, várjon egy kicsit, mert én úgy veszem észre, nagyon korai az öröme, — mondja erősen a szemébe nézve Apor.

— Mét vóna az korai?

— Hát csak azért, mert még más is van abban a törvényben.

— Mi más vóna? Mit tuc meg ki-olvasni belőle?

— Én csak azt, amit a hatodik tábla mond. Hallgassák meg ezt is, én felolvasom: „Ha valami kétséges és

nem tudnának megegyezni a pártosok, azt egymás között fegyverrel döntsék el.“ Ez is törvény, nénem-asszony.

— Itt semmi sem kétséges. Azt a ceverét itt nem üsmeri senki. Ugy hogy ugy, — magyarázza Csicserné.

— Nagyszerű! Erre én nem is gondoltam! — mondja Tibore. — Te-hát dönt a párosviaskodás.

Erre már Csicserné is megszeppent s az arcáról egyszerre eltűnt a jó-kedv.

— Osztán Zandirhám lemondott! Ugy, hogy ugy! . . . s osztán . . . szent s anyyi! Értették-e?

— Hogy beszélhet ilyent? — kér-dik nagyon felháborodva.

— Ha lemondott, csak a bolond szalad utána!

— Ki itt a bolond?

— Mindenki, aki véltem nem egy párt! Csámpás vot vetéjtáss, s most ő következik. Értették-e?

— Itt szoriccsa a csizma ökemét! — kiáltják kívülről a székelyek.

Az öreg Zandur azonban utját vágta a feleselgetésnek s nem engedte meg, hogy ezzel a helyzetet egészen elmérgezhessék.

— Csendesség! — kiáltott a lármázókra. — Az igazság soha sem jár olyan messze, hogy a maga idejében meg ne érkezzék. Csak mi, emberek szoktuk elsietni a dolgunkat. Ez bizony kétséges. Jolánka a nap mezejére szállt urunk sátorában nőtt fel. Ugy nevelték, mint fejedelmi leányt. A származását nem ismerjük.

— Dehogyan nem! Hát nem a gyalog-bótos mondta, hogy testvére? — kiáltja közbe Csicserné.

— Én azt sem bánom, ha úgy van. De akkor hugomasszony, te mondd meg azt, hogy hát a gyalogbótosnak ki volt az apja? — felel a hirtelen felvetett kérdésre Zandur s aztán folytatja a megkezdett beszédjét. — Ez bizony kétséges dolog, akárhogyan tekintjük. Az ilyen esetekre rendeli a törvény a fegyveres elintézt. Legyen hát vége minden beszédnek, döntsön a páros viaskodás. Kada, szólítsd be Zandirhámot!

— Ez a helyes! — kiáltják valamennyien.

Erre aztán Csámpás ijed meg s odaszalad az anyjához.

— Édesanyám, Zandirhám levágja a fülemet!

— Marad abból még elég nagy! — hangzik hátulról nagy nevetés közben a székelyek gúnyos megjegyzése.

(Folytatjuk.)

Szinaranyat, ezüstöt és érméket

magas áron vesz és elad, valamint tőzsdel megbízásokat vállal **BARNA-BANK,** Budapest, V., Nádor-utca 28.

Telefon: 213—18., 104—87.

VASÁRNAP

BUDAPEST, V., BÁTHORY-U. 24.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak augusztus hó 21-én).

GABONATÖZSDE.

Készárupiac. Buza tiszai 77 kg-os 16.05—16.30, 78 kg-os 16.20—16.45, 79 kg-os 16.35—16.60, 80 kg-os 16.45—16.70; felsőtiszai 77 kg-os 15.70—15.85, 78 kg-os 15.85—16, 79 kg-os 16—16.15, 80 kg-os 16.10—16.25; dunai, tiszai, fejférmegei, dunántúli, pestvidéki, bácskai 77 kg-os 15.65—15.90, 78 kg-os 15.80—15.95, 79 kg-os 15.95—16.10, 80 kg-os 16—16.15. Pestvidéki rozs 11.95—12.05, egyéb 12.05—12.20; sörárpa elsőrendű 14.75—15.85, másodrendű 13.50—14.25, harmadrendű 12.75—13.25; takarmányárpa elsőrendű 11.85—12.25, másodrendű 11.60—11.85; zab elsőrendű 10.85—11.15, másodrendű 10.60—10.75; tengeri, tiszántúli 10.80—11; buzakorpa 9.60—9.75; 7-es liszt 17.50—19; 8-as liszt 12.25—12.60 pengő métermázsánként.

Határidőpiae. Buza októberre 16.20—16.22, márciusra 17.12—17.14. Rozs októberre 12.43—12.45, márciusra 13.30—13.32. Tengeri augusztusra 10.60, szeptemberre 10.48—10.52, májusra 10.20—10.21 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiae. (Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi r. t. heti jelentése). A lőhere és lucernamag árai tovább esőkentek. Fehérhere: A termés úgy nálunk, mint másutt az átlagnál gyengébb. A biborherezlet már befejeződött. Szőszbükköny iránt az érdeklődés szintén megszűnt, Pannónbükkönyben nagyon esékly kínálat volt az idén. Mustórmagban élénk üzlet volt. Némi érdeklődés mutatkozik már szudánfümag iránt is. Viktoriáborso változatlanul szilárd, prima áru keresett. Zöldborsó esendesebb. Mák külföldre való eladását a jelenlegi magas árak megnehezítik. — A budapesti áru-és értéktőzsde hivatalos jegyzései nyersáruért 100 kilónként, budapesti paritásában: repee 23.25—23.75; mák (kék) 52.50—54.50; borsó: Vik. 26—30, expressz 20—22, őszi 22—24; lencse, nagy 40—46, közép 34—37; bab: fehér gyöngy 16—16.50, dunai szokvány 15.25—15.75, dunántúli szokvány 14.25—15, felsőm. szokvány 14—14.25; szőszös bükköny 75—83 pengő métermázsánként.

Abraktakarmánypiae. Buzakorpa 10, árpa 10.50, borsóhéj 10.50, borsókorpa 10.50, buzakonkoly 9, buzatakarmányliszt 12.75, konkolydara 9.50, lenmagpogácsa 13.50, napraforgópogácsa 12.50, repecpogácsa 9, répaszelet, száritott 11.50, rozskonkoly 8.50, rozskorpa 9.75, rostakarmányliszt 12, tökmagpogácsa 14.50 pengő métermázsánként.

Ciropszakál, takarószalma átlagárban 34—36, bélésszalma átlagárban 26—28 pengő métermázsánként. Ciropmag 8 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 5.50—6.30, harmadrendű esomagolásra 3—5.30, muharszéna 4.50—6, lucernaszéna 6.10—7, alomszalma, másodrendű 3.10—3.80 pengő métermázsánként.

Tenyészmarhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökör (tarka) és beállítani való tinó 40—44, elsőrendű belföldi jármosökör (fehér) 40—44, másfél éves tinók 38—40, másfél éves üszök 38—40, fiatal, friss fejés tehén 50—55 fillér kilogrammonként elősúlyban.

Borjувásár. Elsőrendű 60—66, kivételesen 70, másodrendű 53—59, harmadrendű 44—52 pengő kilogrammonként elősúlyban.

Lóvásár. Csikó 42, igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 200—550, igás kocsiló (könnyű nyugati fajta) 200—380, számár 50, alárendelt minőségű lovak 50—195, vágó 30—115 pengő darabonként.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal ürök, darabonként 50 kg súlyban 38—40, prima fiatal bárányok, darabonként 40—42½ kg súlyban 38—40 fillér kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-itatás után mázssálya, 3 kg sulylevonással.

Gyapjúpiae. A belföldi piacon alig volt valamelyes forgalom, mert a gyárak egyelőre nem vásárolnak. Az árak jól kezelt közepfínom fésűs- és szövetgyapjúkra változatlanul 1.90—2.05 pengő mellett jelleghetők.

Nyersbőr. Marhabőr 45 kg-ig magyar 65—68, tarka 75—78, borjubőr hosszú lábú 100—105 fillér kilogrammonként.

Sertésvásár. Elsőrendű 78—79 közepes 68—71, silány 62—64 fillér kilogrammonként elősúlyban.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 32, lefőltött tej 8—10, tejszín 240—280, tejföl 120—150 fillér literenként. Centrifugált vaj 220—260, szedett vaj 180—220, tehéntúró 50—80, juhsajt 150—200, grói 220—240 trapista 160—220, emmentáli 220—340 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élőbaromfi: Tyuk 1.60—2.50, csirke 0.60—2.20, ruca 1.30—2 pengő darabonként. — Leölt baromfi: Tyuk 1.10—1.50, csirke 1.20—2.40, ruca, hizott 1—1.40, lud hizott 1—1.40, libamáj 2—6 pengő kilogrammonként. Teatojás 5.5—7, főzőtojás és apró 4—5 fillér darabonként.

Zsir és szalonna. Szalonna, olvasztani való 1.04—1.24, sózott, kenyér 1.30—1.60, füstölt 1.30—1.60, háj 1.24—1.36, tepertő, zsíros 1.20—1.80, sertészsír, helybeli 1.24—1.32 pengő kilogrammonként.

Halpiae. Ponty, élő, nagyság szerint 1.40—1.60, harcusa 2.40—4 pengő kilogrammonként.

Vad és vadhus. Fogoly 0.60—1.20 pengő darabonként.

Fűszer, mák, méz, szappan. Paprika, édes, nemes 4.40—5.60, félédes 4—4.40, rózsza 3.20—3.60, erős 2.80—3.20, kereskedelmi 2.20—2.80, mák, kék 0.64—0.80,

pergetett méz 1.20—1.40, háziszappan, szín, 1.20—1.40, közönséges 0.80—0.96 pengő kilogrammonként.

Zöldség. Sárga répa 4—20 (1 cs.), petrezselyem 4—16 (1 cs.), zeller 2—8 (1 drb), kalarábé 2—4 (1 drb) karfiol 40—160, vöröshagyma, makói 8—14, közönséges 8—12, fokhagyma 24—50, cékla 10—20, fejeskáposzta 8—16, savanyított káposzta 24—36, keltkáposzta 10—20, vöröskáposzta 14—26, fejesaláta 3—10 (1 drb), torma 40—120, burgonya, őszi rózsza 8—10, nyári rózsza 9—12 Ella 6—10, Gülbaba 10-12, tömör csipkegomba 100—240, szegfűgomba 100—160, éti vargánya 100—160, zöldpaprika, apró hegyes 10—26, uborka 10—24, tök főző 4—10, paradicsom 6—12, zöldbab 10—40, vajbab 10—30, zöldborsó, hüvelyes 28—46, sóska 10—20, paraj, tisztított 12—24, feketeretek 8—20 fillér kilogrammonként. Hónaposretek esomónként 6—12, zöld tengericső darabonként 2—5 fillér.

Gyümölcs. Alma 16—60, körte 20—40, szilva, beszteceri 10—24, szilva, nem magbaváló 10—24, ringló 20—40, görög dinya 6—10, sárga dinya 8—16, őszibarack, magvaváló 24—100, őszibarack, nem magvaváló 24—140, csemegeszőlő 36—80, kevert szőlő 24—32, dió 80—140, dióbél 320—440, mogyoró, olasz 240—300, mogyoróbél 280—400, héjazott mandula 320—600 fillér kilogrammonként.

Szesz és szeszitalok. A szeszárak változatlanok. Gyümölcs-pálinka: A gyümölcs-pálinkaüzlethez a forgalom e héten főleg törkölypálinkában volt gyérebb és 3 pengőig voltak ajánlatok. Szilviumot, tavalyi nyári árut 3.70, ó-kékárt 4.80, szeptémpálinkát 3.25—3.35 pengőért kínáltak. Eperpálinkában gyér a kínálat és 3.40—3.50 pengőért ajánlották. Az árak 10.000 literfokonként, III. táblázat + 3 százalék forgalmi adó értendők.

Papiae. A fenyőfapiae az üzlet őszi fellendülését várja és ennek megfelelően a kereskedelem igyekszik szükségletét beszerezni. A tűzifapiaeon erőteljesebb kereslet indult meg. Az árak sok esetben már meghaladják a Faforgalmi Rt. árait. Aprított tűzifában tovább tart a verseny és a 4.55 pengőben megállapított árral szemben 4.25—4.35 pengőért ajánlanak bükkfát és 3.80—3.90 pengőért cserfát. Keményfában az üzleti forgalom gyenge.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára augusztus hó 21-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. Száz pengőnél többre kerül száz darab: Angol font 1720—1760; dollár 336.20—340.20; kanadai dollár 339—349; holland forint 231.15—233.15; német márka 136—137.60; svájci frank 110.70—111.65 pengő. — Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab: Cseh-korona 14.02—14.20; szerb dinár 7.80—8.30; francia frank 22.30—22.50; lengyel zloty 64.75—65.35; román leu 3.42—3.46; bolgár leva 4—4.15; olasz lira 29.90—30.25; osztrák schilling 80—80.70 pengő.

KIADÓTULAJDONOS:

„FALU” ORSZÁGOS FÖLDMIVES-SZÖVETSÉG

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1934. AUG. 26—SZEPT. 1.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap VIII. 26

9.15: Hírek. 10—11.10: Egyházi ének és szentbeszéd a Regnum Marianum kápolnából. Szentbeszédet mond Tomek Vince dr. kegyesrendi házfőnök. 11.15—12.15: Evangélikus istentisztelet a Bécsi-kaputéri templomból. Prédikál dr. Varsányi Mátyás lelkész. 12.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; komoly zene. 13.45: Szedő Miklós magyar nótákat énekel Magyary Imre cigányzenekara kíséretével. 15: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata: Székács Elemér: „Időszerű gazdasági tanácsadó.” 15.45: Böszörményi Nagy Béla zongorázik; komoly zene. 16.30: „Jullán barát és az őshaza.” Asztalos Miklós dr. előadása. 17: Losonczy—Schweitzer Oszkár szalonzenekara; szórakoztató zene. 18.30: „A 75. számú rab.” Moly Tamás elbeszélése. 19: Dalok, románcok. Előadja Antal Erzsébet (ének), Revere Gyula (hárfa), Berend Endre (hegedű) és Friss Antal (gordonka). 20: Színműelőadás a Studióban: „Bajtársak.” Színmű 4 felvonásban. Irta vitéz Somogyváry Gyula. Utána kb. 21.40: Hírek, sporteredmények. 22.10: Hanglemezek; tánczene. 23: Lakatos Gyula és Lakatos Vince cigányzenekara.

Hétfő 27

6.45: Torna. 9.45: Hírek. 10: „Hercepmás-beiktatás a múlt században. (Felolvasás.) 10.40: „Kerti gondok. Cseresep növényeink házi szaporítása.” (Felolvasás.) 11.10: Vizjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Hetényi-Heidelberg Albert—Buday Dénes—Sebő Miklós triója; műdalok, nóták. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Az államrendőrség zenekara; könnyű muzsika. 14.40: Hírek, piaci árak. 16: A rádió diákkélfőrája: „Utazás az arany körül.” 16.45: Időjelzés, stb. 17: Kalmár Rezső és Balázs László szalonkvintettje; szórakoztató zene. 17.50: „Cigányok.” Pásztor

József elbeszélése. 18.25: Darvas Ibolya énekel zongorakísérettel. 19: „Uj utak a korszerű lakáshoz.” Görgy István dr. országgyűlési képviselő előadása. 19.15: „A fül, a gége és az emberi hang.” Liebermann Tódor dr. előadása. 19.45: Debreceni Kiss Józsa cigányzenekara. 20.50: Hírek. 21.10: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Közreműködik Palló Imre dr. (ének); Verdi hangverseny. 22.25: Időjárásjelentés. 22.30: Len Baker jazz-zenekara. 23: Budapesti Koncert Szalonzenekar; könnyű muzsika.

Kedd 28

6.45: Torna. 9.45: Hírek. 10: „Bajza József és a magyar nyelv-művelés”. (Felolvasás). 10.40: „Egészségügyi tudnivalók a lábfájdalmakról”. (Felolvasás). 11.10: Vizjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó stb. 12.05: A Mária Terézia 1. honvédegyalozeszed zenekara; szórakoztató zene. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés stb. 13.30: Az Egyetemi Énekkarok szőlőkvartertje; karének. 14.40: Hírek, piaci árak. 16: Asszonyok tanácsadója. 16.45: Időjelzés stb. 17: „Elkallódott művésztelenségek.” Szokolay Béla előadása. 17.30: Fehér Ilonka hegedűl zongorakísérettel; komoly zene. 18.10: „Senkikem próféta...” Moravek Endre dr. csevegése. 18.40: Hanglemezek; Schubert-dalok. 19.30: „Átkozott nyul”. Komáromi János elbeszélése. 20: Kürtnégyes; komoly zene. 20.50: Hírek. 21.10: Rigó János cigányzenekara muzsikál, Fekete Pál énekel. 22.15: Időjárásjelentés. 22.20: Budapesti Hangverseny Zenekar; szórakoztató zene. 23.30: Patáky Vilmos jazz-zenekara.

Szerda 29

6.45: Torna. 9.45: Hírek. 10: „A biedermeier társalkodás világából”. (Felolvasás). 10.40: Tíz perc divat: „Őszi kis ruhák”. (Felolvasás). 11.10: Vizjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Ács Ernőné és Lux József énekel. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés stb. 13.30: Horváth Feri cigányzenekara. 14.40: Hírek, piaci árak. 16: A rádió diákkélfőrája: „Kenguru-vadászat”. 16.45: Időjelzés stb. 17: „Tréfa és humor a régi magyar politikában”. Szász József előadása. 17.30: Kiss Pál zongorá-

zik; komoly muzsika. **18.15:** „Janus Panonius születésének ötszázadik évfordulója”. Surányi Miklós előadása. **18.55:** A Székesfővárosi Zenekar hangversenye. **20:** Kis Színpad. „Ilyesmibe nem kell belleszólni”. Vigjáték. Irta Török Sándor. **20.50:** Zenés részletek Bing Crosby amerikai rádióénekes: „Ma még az enyém vagy” című idei Paramount filmjéből. **21.25:** Hírek. **21.45:** Kolompár Laci cigányzenekara. Közben **22.10:** Időjárásjelentés. **22.45:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; szórakoztató zene.

Csütörtök **30**

6.45: Torna. **9.45:** Hírek. **10:** „Aho-gyan egy harcoló huszár látta a világ-háborút.” (Felolvasás.) **10.40:** „Küzdelem az utcai zaj ellen Angliában.” (Felolvasás.) **11.10:** Vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, stb. **12.05:** Szmírnov Szergej balalajka-zenekara. Közben kb. **12.30:** Hírek. **13.20:** Időjelzés, stb. **13.30:** Országos Postászenekar; szórakoztató zene. **14.40:** Hírek, piaci árak. **16.10:** Sándor Margit meséi. **16.45:** Időjelzés, stb. **17:** „A női atlétika.” Kael Anna, a Testnevelési Főiskola tanársegédének előadása. **17.30:** A Bachmann szalon- és jazz-zenekar műsora Dáni Dezső énekszámaival. **18.15:** „Egy esodás karrier története.” (Türr István élete.) Gajári István dr. előadása. **18.45:** Gödöllői Vidék József cigányzenekara. **19.50:** Küllügyi negyedóra. **20.10:** Közvetítés Salzburgból: A Bécsi Filharmónikusok hangversenye. Vezényel Toscanini; komoly zene. **22.10:** Hírek, stb. **22.30:** Veres Lajos cigányzenekara muzsikál. Kalmár Pál énekel. **23.10:** Tánccselezek.

Péntek **31**

6.45: Torna. **9.45:** Hírek. **10:** „Időszerű apróságok.” (Felolvasás.) **10.40:** „Ifjúsági közlemények.” (Felolvasás.) **11.10:** Vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, stb. **12.05:** Hédervári Béla cigányzenekara. Közben kb. **12.30:** Hírek. **13.20:** Időjelzés, stb. **13.30:** Bertha István szalonzenekara; szórakoztató zene. **14.40:** Hírek, piaci árak. **16:** A rádió diáktérlőrája: „Régi vasutak.” **16.45:** Időjelzés, stb. **17:** Az őszi lakberendezési és háztartási vásár megnyitási ünepsége. Beszélő: Pluhár Ist-

ván. **17.30:** Réthy Eszter énekel (zongorakisérettel). **18.10:** „A technika és az ember.” Finály István előadása. **18.45:** Sportközlemények. **19:** M. Hir Sári zongorázik; komoly muzsika. **19.45:** A rádió a rádióról. **20:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; szórakoztató zene. **21.15:** Hírek. **21.35:** Győri Lakatos Flóris cigányzenekara. **22.15:** Időjárásjelentés. **22.20:** Kamarazene. Közreműködik a Waldbauer-Kerpely vonós-négyes. Lászlóffy Margit (zongora) és Tibay Zoltán (gordon). **23.30:** Nógrády Guido jazz-zenekara Szánthó Miklós énekszámaival.

S z o m b a t **IX. 1**

6.45: Torna. **9.45:** Hírek. **10:** „Török mesék.” (Felolvasás.) **10.40:** „Tíz perc fényképezés.” (Felolvasás.) **11.10:** Vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, stb. **12.10:** Geiringerné Kunczy Teréz énekel (zongorakisérettel). **12.45:** Hírek. **13.15:** Időjelzés, stb. **14.30:** Közvetítés Szombathelyről, az ünnepi hét megnyitásáról. **15.25:** Hírek, piaci árak. **16:** „Ezermester-műhely.” A „Rádióélet” ifjúsági órája. **16.45:** Időjelzés, stb. **17:** „Északamerika esodaparkjai.” Cz. Becze Anna utirajza. **17.30:** Timkó Margit magyar nő-tákat zongorázik. **18:** Rádió-amatőr-posta. **18.30:** Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara; szórakoztató zene. Közben **19.05:** Szalay Gábor báró államtitkár, a m. kir. posta vezérigazgatójának előadása. **19.45:** „A hegedű.” Büky György elbeszélése. **20.15:** Daljátékelőadás a Studióból: „Mézeskalács.” Daljáték 3 felvonásban. Irta: Emőd Tamás. Zenéjét szerzette Szirmai Albert. Utána kb. **22.30:** Hírek, stb. **22.50:** Aradi Farkas Sándor cigányzenekara.

BUDAPEST II. 834.6 m

Vasárnap, augusztus 26, délután 15.05—15.40: Gordonka zongorakisérettel. — **Hétfő, augusztus 27, este 21.20—22.10:** Cigányzene. — **Kedd, augusztus 28, este 20.05—20.45:** Szórakoztató zene. — **Szerda, augusztus 29, délután 17.40—18.40:** Cigányzene. — **Csütörtök, augusztus 30, este 20.20—21.50:** Katonazene. — **Péntek, augusztus 31, délután 19.05—19.40:** Jazz. — **Szombat, szeptember 1: délután 18.05—18.25:** Hírek.

A RÁDIÓ címe:

Budapest, VIII, Sándor-utca 7